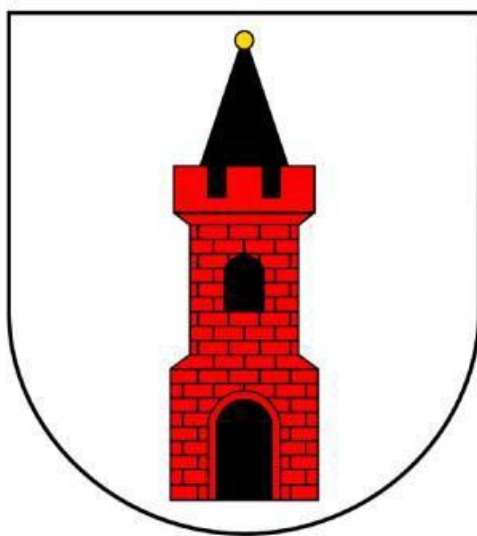

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY RADOSZYCE
NA LATA 2025-2035**

Spis treści

I WSTĘP	4
I 1. Podstawa prawna.....	4
I 2. akty prawne	4
I 3. Kontekst planowania strategicznego.....	5
I 3. 1 Dokumenty międzynarodowe i krajowe	5
I 3. 2. Dokumenty o zasięgu wojewódzkim i powiatowym	9
I 4. Metodyka opracowania Strategii	14
II DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ	14
II 1. Lokalizacja.....	14
II 2. Ludność	16
II 3. Oświata	17
II 4. Życie kulturalne.....	17
II 4.1. Instytucje kultury	17
II 4. 2. Coroczne wydarzenia kulturalne w Gminie.....	17
II 5. podmioty ekonomii społecznej	21
II 6. Podmioty gospodarcze i Bezrobocie.....	23
II 7. Mieszkalnictwo.....	24
II 8. Pomoc społeczna	25
II 8. 1. Klienci	25
II 8. 2. Fundusz Alimentacyjny	26
II 8. 3. Świadczenia rodzinne	27
II 9. Niepełnosprawność.....	28
II 10. Seniorzy	29
II 11. Przeciwdziałanie uzależnieniom.....	30
II 11. 1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	30
II 11. 2. Lokalny rynek alkoholowy	31
II 11. 3. Przestępstwa związane z substancjami psychoaktywnymi.....	32
II 12. Przeciwdziałanie przemocy domowej	32
II 12. 1. Niebieskie Karty	32
II 12. 2. Osoby stosujące i doznające przemocy domowej.....	33
II 12. 3. Zespół Interdyscyplinarny	34

II 12. 4. Punkt Informacyjno-konsultacyjny.....	35
II 13. Opieka zdrowotna.....	36
III BADANIE ANKIETOWE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	37
III 1. Grupa badana i metodologia.....	37
III 2. Badanie dorosłych mieszkańców	38
III 3. Badanie kadry MGOPS.....	39
III 4. Badanie uczniów	40
IV ANALIZA SWOT	42
V CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA	45
V 1. Wizja i misja.....	45
V 2. Cele.....	46
V 3. Prognozowane zmiany społeczne.....	53
VI ZARZĄDZANIE WDROŻENIEM STRATEGII.....	54
VI 1. Harmonogram realizacji.....	54
VI 2. Realizator, koordynator i zasoby.....	54
VI 2.1. Realizator i koordynator.....	54
VI 2. 2. Zasoby instytucjonalne.....	55
VI 2. 3. Zasoby personalne.....	55
VI 3. Źródła finansowania.....	56
VI 4. Czynniki ryzyka potencjalnie zagrażające realizacji Strategii	56
VI 5. Monitoring i ewaluacja	57
VI 6. Aktualizacja	59
VI 7. Upowszechnianie i Komunikacja społeczna Strategii.....	59

I WSTĘP

I 1. PODSTAWA PRAWNA

Niniejsza Strategia została opracowana na podstawie i zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, 1572). W tym przepisie zostało nałożone na gminy zadanie własne w postaci opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Natomiast w art. 16b ustawy został określony otwarty katalog kluczowych elementów każdej gminnej strategii. Są to w szczególności: diagnoza sytuacji społecznej gminy, prognoza zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie:

- celów strategicznych projektowanych zmian,
- kierunków niezbędnych działań,
- sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
- wskaźników realizacji działań.

I 2. AKTY PRAWNE

Niniejsza Strategia została opracowana i będzie realizowana z uwzględnieniem regulacji wyrażonych w poniższych aktach prawnych obejmujących prowadzenie polityki społecznej:

- Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609, 721)

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177)
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 338)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923)
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 421)
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2424)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323)
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700, z 2023 r. poz. 289, 1860)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. z 2023 r. poz. 1718)
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

I 3. KONTEKST PLANOWANIA STRATEGICZNEGO

I 3. 1 DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE

W pracach nad przygotowaniem niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych uwzględniono postanowienia dokumentów, które zakładają długofalowy czas realizacji w sferze polityki społecznej. Są to:

- Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju na rok 2020 (z perspektywą do 2030r.),
- Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2030,
- Polityka Społeczna Wobec Osób Starszych 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji”, który uległ aktualizacji na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030,
- Program Rządowy „Dostępność +” 2018-2025,
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030,
- Program Wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Narodowy Program Mieszkalnictwa,
- Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030,
- Polityka Energetyczna Polski 2040.

Na płaszczyźnie międzynarodowej należy zwrócić uwagę w szczególności na **Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030** przyjętą 25 września 2015r., w której określono ambitny plan służący poprawie życia ludzi na całym świecie. Tak, jak inne państwa OECD, Polska poszukuje obecnie metod na możliwie najpełniejszą realizację założeń Agendy oraz osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju do 2030 r.

14 lutego 2017 r. polski rząd przyjął **Strategię na rzecz odpowiedzialnego rozwoju**, w której wyznaczono ponad 700 działań dla zwiększenia dochodu polskich obywateli oraz wzmocnieniu spójności społecznej, gospodarczej, środowiskowej i terytorialnej całego kraju. Strategię opracowano w celu wsparcia polskich władz w tym przedsięwzięciu poprzez przeanalizowanie, jakie miejsce zajmuje Polska w stosunku do celów zrównoważonego

rozwoju, oraz zaproponowanie polityk, które mogą jej pomóc w wyeliminowaniu luk w podejmowanych działaniach. W Strategii założono 17 celów zrównoważonego rozwoju oraz przypisanych do nich 169 zadań. Cele to: wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie; wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo; zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt; zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie; osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt; zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi; zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie; promować stabilny, zrównoważony i inkluzyny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi; budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność; zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami; uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu; zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji; podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom; chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony; chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymywanie i odwracanie proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej; promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu; wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Na szczeblu krajowym wysoce relewantna jest **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030**, w które określono główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Strategia obejmująca horyzont czasowy co najmniej 15 lat. Celem głównym dokumentu jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięciu tego celu mają służyć działania realizowane w trzech obszarach strategicznych: konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji), równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji) oraz efektywności i sprawności państwa. W każdym z tych obszarów strategicznych zostały wytyczone strategiczne cele rozwojowe, które uzupełniono kierunkami interwencji. Do celów rozwojowych zaliczono następujące: wspieranie prorozwojowej alokacji

zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji; zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym; poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki; wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki; stworzenie Polski Cyfrowej; rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”; zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska; wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia; zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego; stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej; wzrost społecznego kapitału rozwoju.

16 lutego 2016r. Rada Ministrów przyjęła **Strategię na rzecz odpowiedzialnego rozwoju na rok 2020 (z perspektywą do 2030r.)**. Ten dokument zawiera opis wyzwań, jakie stoją przed polską gospodarką, a także wymienia przykładowe instrumenty gospodarcze, finansowe i instytucjonalne, koncentrując propozycje działań wokół pięciu filarów rozwojowych. Strategia określa nowy model rozwoju – suwerenną wizję strategiczną oraz powiązane z nią zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w aspekcie gospodarczym, społecznym oraz przestrzennym do 2020 r. z perspektywą do 2030 r. Strategia stanowi narzędzie do elastycznego zarządzania głównymi procesami rozwojowymi w kraju i wskazuje niezbędne działania oraz instrumenty realizacyjne - projekty flagowe i strategiczne, zapewniające jej wdrożenie. W dokumencie określono także system koordynacji i realizacji, wyznaczając role poszczególnym podmiotom publicznym oraz sposoby współpracy ze światem biznesu, nauki oraz społeczeństwem.

„Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji”, podlegał aktualizacji na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030. Jest to dokument operacyjno-wdrożeniowy, który uzupełnia Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego w zakresie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.

W zakresie polityki senioralnej należy zwrócić szczególną uwagę na **Politykę społeczną wobec osób starszych 2030**, którą Rada Ministrów przyjęła na mocy Uchwałą nr 161 z dnia 26 października 2018 r. Cel polityki społecznej wobec osób starszych stanowi podnoszenie jakości życia seniorów poprzez umożliwienie im pozostawania jak najdłużej samodzielnymi i aktywnymi oraz zapewnienie bezpieczeństwa. Obszary dotyczące ogółu osób starszych to m.in. kształtowanie pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie, uczestnictwo w życiu społecznym, tworzenie warunków umożliwiających wykorzystanie potencjału osób

starszych jako aktywnych uczestników życia gospodarczego i rynku pracy, profilaktyka chorób, promocja zdrowia, zwiększanie bezpieczeństwa fizycznego, tworzenie warunków do solidarności i integracji międzypokoleniowej, a także działania na rzecz edukacji dla starości (kadry opiekuńcze i medyczne), do starości (całe społeczeństwo), przez starość (od najmłodszego pokolenia) oraz edukacja w starości (osoby starsze).

Obszary uwzględniające działania wobec niesamodzielnych osób starszych to w szczególności ułatwienie dostępu do usług wzmacniających samodzielność oraz dostosowanie środowiska zamieszkania do możliwości funkcjonalnych niesamodzielnych osób starszych, zapewnienie optymalnego dostępu do usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczo-pielęgnacyjnych, a także system wsparcia nieformalnych opiekunów niesamodzielnych osób starszych przez instytucje publiczne.

Na podstawie Uchwały nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021r., przyjęto **Strategię na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030**, której celem głównym jest włączenie społeczne i zawodowe osób z niepełnosprawnościami. Założono stopniowy wzrost współczynnika aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, przy czym znaczny wzrost planowany jest w okresie w pełni efektywnej realizacji Strategii, tj. od 2023 r. do 2030 r.

I 3. 2. DOKUMENTY O ZASIĘGU WOJEWÓDZKIM I POWIATOWYM

• **Strategia Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021- 2030**

zakłada następujące cele strategiczne:

- Powszechnie dostępne, wysokiej jakości usługi społeczne;
- Dostosowana do potrzeb mieszkańców infrastruktura społeczna;
- Aktywni mieszkańcy zaangażowani w rozwój lokalny;
- Mieszkańcy regionu włączeni w główny nurt życia społeczno-gospodarczego;
- Skoordynowany, innowacyjny, kooperatywny system polityki społecznej w regionie

• **Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Świętokrzyskim do 2030 roku** – za cel główny przyjmuje wzrost roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczności lokalnych i regionalnych w województwie świętokrzyskim. Natomiast cele szczegółowe to:

- Aktywizowanie mieszkańców i mieszkańek województwa świętokrzyskiego do działalności obywatelskiej i ekonomii społecznej;

- Wzmacnianie reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym i podmiotów zaangażowanych w ten proces;
- Wzrost potencjału i konkurencyjności podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych;
- Wzmocnienie współpracy JST z sektorem ekonomii społecznej;
- Zwiększenie efektywności systemu wsparcia ekonomii społecznej.

- **Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+** przyjęła trzy cele strategiczne:

- Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie;
- Przyjazny dla środowiska i czysty region;
- Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi.

- **Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Koneckim na lata 2021-2030** przyjęła za cel strategiczny: „Rozwiązywanie problemów społecznych osób i rodzin z wykorzystaniem potencjału kapitału ludzkiego, aktywności organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych oraz integracja społeczna mieszkańców powiatu koneckiego”. W ramach Strategii przyjęto pięć celów szczegółowych, a wraz z nimi następujące kierunki działań:

1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego:

- ☐ organizowanie oraz dostosowanie systemu kształcenia do faktycznych potrzeb lokalnego rynku pracy,
- ☐ ograniczanie bezrobocia i poprawa warunków na rynku pracy poprzez tworzenie miejsc pracy oraz promocję samozatrudnienia,
- ☐ działania wspierające lokalną przedsiębiorczość,
- ☐ pozyskanie funduszy ze środków UE na aktywizację lokalnego rynku pracy oraz wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ☐ wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych,
- ☐ tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społecznemu i zawodowemu mieszkańców powiatu,
- ☐ aktywizowanie mieszkańców w celu podejmowania inicjatyw i wyzwań w zakresie gospodarczym, społecznym i zawodowym.

2. Wzrost efektywności polityki społecznej:

- a) wspieranie osób i rodzin dotkniętych bezrobociem, w tym:

- ☐ aktywizowanie osób bezrobotnych do poszukiwania pracy bądź w kierunku zmiany zawodu/przekwalifikowania się,
 - ☐ zapobieganie degradacji społeczno-zawodowej osób długotrwale bezrobotnych poprzez organizowanie grup wsparcia i samopomocy dla tych osób, kształtowanie umiejętności skutecznego dostosowania się do rynku pracy osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem, tworzenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
 - ☐ doksztalcanie osób bezrobotnych,
 - ☐ poprawa jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy;
- b) rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji:
- ☐ rozwój rodzinnej pieczy zastępczej,
 - ☐ dążenie do zabezpieczenia w zasobach powiatu mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,
 - ☐ dążenie do utworzenia co najmniej jednej rodziny zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz co najmniej jednej rodziny zawodowej zastępczej specjalistycznej,
 - ☐ dążenie do utworzenia placówki opiekuńczo – wychowawczej,
 - ☐ propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym w celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze,
 - ☐ rozwój specjalistycznego wsparcia, w tym terapii rodzinnej,
 - ☐ wspieranie już istniejących rodzin zastępczych poprzez organizację szkoleń podnoszących ich kwalifikacje opiekuńczo – wychowawcze;
- c) współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą rodzinie:
- ☐ zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny w szczególności z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami, instytucjami oświatowymi, ochroną zdrowia, Kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi,
 - ☐ upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie,
 - ☐ szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy społecznej,
 - ☐ wspieranie ośrodków pomocy społecznej w tworzeniu systemu profilaktyki niedostosowania społecznego i przeciwdziałania przestępczości wśród dzieci i młodzieży poprzez tworzenie środowiskowych form pomocy dzieciom i rodzinie, w tym:
- rozwój placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego,

- rozwój i zapewnienie usług oraz poradnictwa specjalistycznego w miejscu zamieszkania,
 - współdziałanie z rodzinami niewydolnymi wychowawczo,
 - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- d) wspieranie osób i rodzin znajdujących się w kryzysie poprzez: objęcie wsparciem psychologicznym, pedagogicznym i prawnym rodziny, w której występuje kryzys,
- e) wspieranie ośrodków pomocy społecznej w organizowaniu systemu opieki nad osobami starszymi w ich najbliższym środowisku, w tym:
- ☐ rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych w miejscu ich zamieszkania,
 - ☐ zwiększanie dostępności do informacji i poradnictwa,
 - ☐ zwiększanie dostępności do kultury, wypoczynku, itp.,
 - ☐ zwiększenie dostępności do usług placówek leczniczych, w tym specjalistycznych.

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

- ☐ rozwój specjalistycznego poradnictwa i upowszechnianie informacji z zakresu praw osób doznających przemocy w rodzinie,
- ☐ dążenie do rozwoju specjalistycznego wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie poprzez umożliwienie im uczestnictwa w terapii,
- ☐ realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie,
- ☐ współpraca z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym w ramach zintegrowanych i kompleksowych działań:

- a) aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,
- b) upowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób z niepełnosprawnościami za pośrednictwem Internetu, lokalnych mediów, informatorów,
- c) umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do obiektów użyteczności publicznej, w tym:
 - ☐ podejmowanie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych,
 - ☐ likwidacja barier w komunikowaniu się poprzez organizowanie komunikacji

samochodowej przystosowanej do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych,
d) umożliwianie osobom niepełnosprawnym podnoszenia poziomu wykształcenia, zdobywania kwalifikacji i rozwoju zawodowego, w tym:

- ☐ wspieranie pracodawców przy wyposażeniu, doposażeniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, stosownie do ich potrzeb i możliwości,
- ☐ organizowanie staży i prac interwencyjnych,
- ☐ tworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym uzyskanie wykształcenia na poziomie średnim lub wyższym,
- ☐ systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ☐ zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnym intelektualnie opieki oraz wsparcia, w tym:

- wspieranie w tworzeniu ośrodków rehabilitacyjnych,
 - wspieranie w tworzeniu placówek specjalistycznych dla dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego,
 - przeciwdziałanie dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez uświadamianie społeczeństwa i upowszechnianie wiedzy na temat chorób psychicznych, sposobów i metod postępowania,
- e) współpraca z organizacjami pozarządowymi w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.

5. Promowanie właściwych postaw społecznych i budowanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień oraz eliminowanie skutków niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży

- ☐ monitorowanie problemu uzależnień na terenie powiatu,
- ☐ edukacja społeczności lokalnej w zakresie profilaktyki uzależnień,
- ☐ zwiększenie dostępności leczenia i terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- ☐ rozwój profilaktyki poprzez tworzenie i wzmacnianie środowiskowych form pomocy dziecku i rodzinie.

I 4. METODYKA OPRACOWANIA STRATEGII

Niniejszą Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radoszyce przygotowano, posługując się następującymi metodami badawczymi:

- analiza statystycznych danych zastanych (metoda *desk research*),
- analiza wniosków z badań ankietowych populacji gminy (metoda CAWI i PAPI)
 - reprezentantów trzech środowisk społeczności lokalnej (pełnoletnich mieszkańców, uczniów i kadry pomocy społecznej),
- analiza SWOT.

W przygotowaniu celów strategicznych posłużono się również narzędziami partycypacji społecznej, aby włączyć społeczność lokalną do obszaru wspólnego wypracowywania rozwiązań zapobiegających nawarstwianiu się dotychczasowych i powstawaniu nowych problemów społecznych w gminie.

II DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

II 1. LOKALIZACJA

Gmina Radoszyce jest położona w województwie świętokrzyskim i wchodzi w skład powiatu koneckiego, granicząc z sześcioma gminami: Ruda Maleniecka, Końskie, Smyków, Mniów, Łopuszno, Słupia (Konecka). W skład gminy Radoszyce wchodzi 35 sołectw. Pod względem geograficznym Gmina Radoszyce położona jest na Wyżynie Małopolskiej, u podnóża Gór Świętokrzyskich, w północno - zachodniej części Województwa Świętokrzyskiego.

Powierzchnia Gminy wynosi 14 671 ha, w tym: użytki rolne to 8 291 ha, lasy i grunty leśne 5 581 ha, rozlewiska wodne 95 ha i pozostałe grunty 704 ha. Lasy stanowią 38% ogólnej powierzchni Gminy.

Gmina Radoszyce położona jest w pobliżu zbiegu dróg krajowych nr 74 oraz nr 42, natomiast z tych dwóch to droga krajowa nr 74 (relacji Piotrków-Sulejów-Kielce-Kraśnik) przebiega przez obszar gminy. Długość tejże drogi na terenie Gminy wynosi 8,2 km. Kolejną

z głównych dróg, przy której położona jest Gmina Radoszyce, jest droga wojewódzka nr 728. Długość odcinka biegnącego przez samą gminę wynosi 15,6km, relacji Grójec –Końskie – Jędrzejów. Drogi te stanowią główne osie komunikacyjne gminy oraz są korzystnym połączeniem zewnętrznym ze stolicą Województwa Świętokrzyskiego – miastem Kielce, oraz z takimi ośrodkami miejskimi jak Warszawa, Kraków, czy Łódź.

Rys. 1. Położenie gminy Radoszyce na mapie województwa świętokrzyskiego i Polski.

<https://pogoda.livecity.pl/godzinowa/radoszyce>

Radoszyce stanowią ośrodek mieszkaniowy, usługowy, administracyjny o znaczeniu lokalnym.

Gmina Radoszyce położona jest na Wyżynie Małopolskiej, u podnóża Gór Świętokrzyskich, w północno - zachodniej części województwa świętokrzyskiego. W południowej części gminy od Jakimowic w kierunku Góry Dobrzeszowskiej rozciąga się zachodnia część Pasma Oblęgorskiego. Występuje tu największe zróżnicowanie rzeźby w obrębie całej gminy, bowiem wysokości względne w obrębie stoków dochodzą do około 70 m. Zachodnia część gminy aż po Radoszyce położona jest w obrębie Wzgórz Opoczyńskich. Teren ten charakteryzuje się mało urozmaiconą rzeźbą, a jedynie w obrębie ostańcowych wzniesień występują większe deniwelacje.

II 2. LUDNOŚĆ

Liczba mieszkańców zameldowanych w gminie stale maleje (w ciągu ostatnich trzech lat o 2,41%). Proporcje płci są wyrównane.

W badanym okresie o 17,18% spadła liczba urodzeń na terenie gminy, a o 22,22% zmalała liczba zgonów.

Tab. 1. Dane demograficzne dla populacji gminy Radoszyce w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba osób zameldowanych ogółem, w tym:	8624	8542	8416
-kobiet	4294	4262	4197
-mężczyzn	4330	4280	4219
Liczba małżeństw zawartych przez mieszkańców Gminy	39	40	38
Liczba orzeczonych rozwodów mieszkańców Gminy	7	6	7
Liczba urodzeń żywych, w tym:	64	56	53
chłopców	37	33	30
dziewczynek	27	23	23
Liczba zgonów, w tym:	126	114	98
kobiety	67	56	53
mężczyźni	59	58	45

Źródło: USC

Na dzień 31.12.2024 na terenie gminy Radoszyce było zameldowanych **1465 osób w wieku przedprodukcyjnym**, w tym kobiet: **703** i mężczyzn: **762**. Mieszkańców w wieku produkcyjnym było **5153**, w tym kobiet: **2343** i mężczyzn: **2810**. Natomiast łącznie **1798** mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym.

II 3. OŚWIATA

Gmina Radoszyce jest organem prowadzącym dla sześciu placówek oświatowych:

- Samorządowe Przedszkole w Radoszycach,
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Górnikach,
- Szkoła Podstawowa w Kapałowie,
- Szkoła Podstawowa im. majora Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Klucku,
- Szkoła Podstawowa im. gen. bryg. Antoniego Hedy – Szarego w Radoszycach,
- Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Wilczkowicach.

Liczba uczniów zmalała w ciągu roku ostatnich trzech lat szkolnych o 13%.

Tab. 2. Dane o szkołach wd. SIO (stan na 30 września).

	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Liczba uczniów ogółem	953	885	828

Źródło: Raporty o stanie gminy

II 4. ŻYCIE KULTURALNE

II 4.1. INSTYTUCJE KULTURY

Na terenie Miasta i Gminy Radoszyce funkcjonują dwie biblioteki: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Radoszycach i jej filia znajdująca się w miejscowości Wilczkowice. Biblioteka w Radoszycach funkcjonuje jako samorządowa instytucja kultury posiadająca osobowość prawną. Przedmiotem działalności bibliotek jest rozwijanie i zaspakajanie potrzeb czytelniczych, upowszechnianie wiedzy, rozwój kultury, oraz prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej.

II 4. 2. COROCZNE WYDARZENIA KULTURALNE W GMINIE

- **Koncert Kolęd i Pastorałek** – organizowany jest w pierwszej połowie stycznia, gdzie świąteczny czas i wspólne kolędowanie to piękna tradycja, która łączy ludzi i tworzy

wspaniałą atmosferę. Jest to wydarzenie organizowane dla mieszkańców gminy Radoszyce. Podczas koncertu między innymi swoje talenty prezentują przedszkolaki oraz uczniowie z terenu gminy Radoszyce. Wydarzenie przyciąga całe rodziny, które mają okazję przedłużyć świąteczny nastrój.

- **Gminne Ferie Zimowe** - organizowane są corocznie podczas zimowej przerwy, przez Urząd Miasta i Gminy w Radoszycach i upływają pod znakiem zabawy i sportu. Dzielone są na dwie kategorie: „coś dla młodszych i coś dla starszych”. Pierwsza część ferii zimowych, jest skierowana do najmłodszych dzieci, które mogą korzystać z różnych atrakcji takich jak: dmuchane zjeżdżalnie, place zabaw, gry i zabawy, animacje dla dzieci, miasteczko ruchu drogowego, konkursy i konkurencje z nagrodami, malowanie twarzy, kąkik zabaw dla maluchów. Dla uczestników przewidziany jest również poczęstunek w postaci waty cukrowej i popcornu. Druga kategoria kierowana do dzieci starszych, które aktywnie biorą udział w licznych konkursach z nagrodami. Niezależnie od rodzaju zajęć, każda forma aktywnego wypoczynku stanowi świetną okazję do poszerzenia horyzontów i zdobycia nowych doświadczeń.
- **Gminny Dzień Kobiet** – jest to coroczne uroczyste spotkanie organizowane przez Urząd Miasta i Gminy w Radoszycach dla wszystkich Pań w dniu ich święta. Kobiety, które korzystają z zaproszenia otrzymują kwiaty wraz z życzeniami od władz gminy. Za każdym razem przygotowana jest niespodzianka w postaci koncertu lub występu artystycznego. Na zakończenie uroczystości na wszystkich czeka poczęstunek. wszystkich czeka poczęstunek.
- **Przywitanie Wiosny** –Dzieci z placówek szkolnych z gminy Radoszyce, tradycyjnie spotykają się w miejscowości Wiosna, aby powitać pierwszy dzień wiosny. Podczas wydarzenia uczniowie prezentują swoje talenty artystyczne a następnie topią symboliczną zimę – Marzannę i wyruszają na poszukiwanie pierwszych wiosennych oznak.
- **Jedno Dziecko, Jedno Drzewo** - celem akcji jest zarówno nasadzenie drzew, jak i uhonorowanie dzieci urodzonych w gminie Radoszyce w roku poprzedzającym wydarzenie. Specjalnie na tą okazję uczniowie przygotowują i prezentują program artystyczny.
- **Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maj** - Obchody rozpoczynają się mszą świętą w intencji Ojczyzny w kościele parafialnym w Radoszycach. Tuż po niej, korowód mieszkańców wraz z lokalnymi władzami i pocztami sztandarowymi, prowadzony przez gminną orkiestrę udają się do Rynku, gdzie następuje dalsza część uroczystości.

Następnym punktem obchodów jest oddanie hołdu bohaterom walczącym o Wolną Polskę poprzez złożenie wieńców i zniczy przez oficjalną delegację.

- **Gminny Dzień Dziecka** - corocznie na terenie Miejskiego Stadionu Sportowego w Radoszycach odbywa się Gminny Dzień Dziecka. Dla świętujących swój dzień przygotowywane są: dmuchane zamki, animacje, konkursy z nagrodami, malowanie twarzy, wata cukrowa, popcorn. Organizowana jest również strefa sportowa, w której dzieci mogą rywalizować w biegach na różnych dystansach i w różnych kategoriach wiekowych. W tym dniu druhowie OSP oraz funkcjonariusze Policji poprzez zabawę przybliżają dzieciom zasady bezpieczeństwa.
- **Memoriał im. Mariana Jankowskiego "Radoszycka Szprycha"**- coroczny rajd rowerowy „Radoszycka Szprycha” to impreza, która przybrała już formę Memoriału śp. Mariana Jankowskiego, który był inicjatorem tego wydarzenia. Rajd ma na celu upamiętnienie pomysłodawcy rajdu, promocję aktywności fizycznej oraz ukazanie miejsc najatrakcyjniejszych miejsc gminy Radoszyce. Rajd rowerowy połączony jest z grą terenową pn. „Poszukiwanie Kwiatu Paproci”, której finał przebiega na terenie zalewu Antoniów. Każdy uczestnik otrzymuje gadżety i upominki od organizatorów, a zwycięska drużyna atrakcyjne nagrody. Zwieńczeniem imprezy jest integracyjny poczęstunek. Organizatorami imprezy są Burmistrz Miasta i Gminy Radoszyce oraz Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne „Kuźnia Radoszycka”.
- **Festyn „Radoszyczanie Dzieciom”**- to impreza charytatywna, której głównym celem jest pomoc chorym, potrzebującym i niepełnosprawnym mieszkańcom naszej gminy. Początki tej szczytnej inicjatywy sięgają 2001 roku, a niniejszy projekt na stałe wpisał się w kalendarz imprez i cieszy się ogromną popularnością wśród mieszkańców gminy, powiatu, a nawet województwa. Ranga wydarzenia wzrasta z roku na rok, o czym świadczy duże zainteresowanie mediów regionalnych i krajowych. W programie wydarzenia jest szeroko rozbudowany blok artystyczny gwiazd imprezy oraz wiele innych występów w wykonaniu dzieci, młodzieży i lokalnych artystów, liczne stoiska rozrywkowe, strefa animacji, wesołe miasteczko i wiele innych atrakcji. Festyn rodzinny to impreza, podczas której Stowarzyszenie „Kuźnia Radoszycka” prowadzi zbiórkę na chore i niepełnosprawne dzieci z terenu gminy Radoszyce.
- **Antoniów Rock Fest** – to festiwal dla miłośników mocnego gitarowego brzmienia, który wpisał się w kalendarz cyklicznych imprez nad zalewem „Antoniów”. Organizatorami tego wydarzenia są Stowarzyszenie „Grajmy Razem” i Gmina Radoszyce. Dwudniowy festiwal muzyki rockowej przyciąga z roku na rok coraz to większą liczbę fanów.

- **Obchody rocznicy Pacyfikacji Radoszyc** – miesiąc wrzesień rozpoczynamy obchodami rocznicy Pacyfikacji Radoszyc, wspominając napaść wojsk niemieckich na mieszkańców tej miejscowości. W uroczystości uczestniczą przedstawiciele władz gminy, radni, sołtysi, dyrektorzy szkół, nauczyciele, harcerze, zuchy, strażacy oraz mieszkańcy gminy. Uroczystość rozpoczyna się Mszą świętą, a kończy pod pomnikiem w radoszyckim parku, gdzie wszyscy zgromadzeni odśpiewują hymn państwowy oraz wysłuchują przemówień nawiązujących do wydarzeń, które miały miejsce podczas II wojny światowej na terenie Radoszyc. Zgromadzeni oddają tym samym hołd poległym partyzantom, którzy zginęli w bohaterskiej walce w obronie naszej ojczyzny.
- **Obchody upamiętniające „Bitwę pod Gruszką”** - Uroczystość rozpoczyna się Mszą świętą. Następnie uczestnicy udają się na polanę nieopodal miejscowości Gruszka na dalszą część oficjalnych przemówień i składania kwiatów i zniczy pod pamiątkową tablicą.
- **Uroczystości upamiętniające pobyt Henryka Dobrzańskiego „Hubala” – w miejscowości Zychy.** Październik jest miesiącem, w którym upamiętniamy pobytu mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w miejscowości Zychy, gdzie w 1939 roku, wraz z oddziałem partyzanckim walczył on z okupantem niemieckim. Wspominamy także wszystkich tych, którzy wówczas nieśli pomoc partyzantom.
- **Święto Odzyskania Niepodległości** – Obchody Odzyskania Niepodległości przez Polskę rozpoczynamy uroczystą mszą świętą w intencji Ojczyzny. W uroczystości uczestniczą przedstawiciele władz gminy, radni, sołtysi, dyrektorzy szkół, nauczyciele, harcerze, zuchy, strażacy oraz mieszkańcy gminy. Druga część odbywa się pod pomnikiem w radoszyckim parku, gdzie wszyscy zgromadzeni odśpiewują hymn państwowy oraz wysłuchują okolicznościowych przemówień.
- **Rozświetlenie iluminacji świetlnych / Święty Mikołaj odwiedza Radoszyce** – 6 grudnia jest najbardziej oczekiwanym wydarzeniem w ciągu roku. Przybycie Świętego Mikołaja wraz ze swoimi śnieżynkami, gromadzi w rynku całe rodziny. Zgromadzeni wspólnie z Burmistrzem odliczają czas do rozświetlenia iluminacji w radoszyckim parku. Pięknie rozświetlone ozdoby świąteczne oraz muzyka rozbrzmiewająca w tle wprowadzają wszystkich w świąteczny nastrój. Podekscytowane dzieci robią sobie pamiątkowe zdjęcia, a od Mikołaja otrzymują słodkie upominki i dyplomy „grzecznych dzieci”.
- **Szlachetna Paczka** - To wyjątkowy czas, w którym pomoc dociera do najbardziej potrzebujących. Do projektu włączane są rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji

materialnej z niezależnych od siebie przyczyn. „Szlachetna Paczka” działa przy zaangażowaniu wielu osób: pracowników Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach, wolontariuszy i pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Radoszycach.

- **WOŚP** – corocznie w Gminie Radoszyce, jak w całej Polsce odbywa się Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Do akcji włączają się Koła Gospodyń Wiejskich, druhowie OSP, dzieci i młodzież szkolna, harcerze, a przede wszystkim uczestnicy wydarzenia, którzy dokładają „wielką cegielkę” do Wielkiej Orkiestry.

II 5. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ

Na terenie Gminy Radoszyce działają następujące podmioty ekonomii społecznej:

- Miejski Klub Sportowy „Partyzant” w Radoszycach,
- Klub Karate i Sportów Walki „TIGER”,
- Stowarzyszenie Radosze,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Radoszycach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Jakimowicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Węgrzynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wilczkowicach,
- Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną i Pilicą”,
- Świętokrzyskie Stowarzyszenie Paralotniowe BIELIK,
- Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Kuźnia Radoszycka”,
- Fundacja „Złoty grosz”,
- Koło Gospodyń Wiejskich Kapałów – Radoska,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Integracja” Nalewajków, Wyrębów, Górniki,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Kokosanki”,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Grodzisku,
- Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich „Nasze Podlesie”,
- Koło Gospodyń Wiejskich Mościska Małe,
- Koło Gospodyń i Gospodarzy „Spod Białkowej Góry”,
- Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich „Kłucka Przyszań”,

- Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich,
- „SAMORZĄDOWA” Spółdzielnia Socjalna.

W ramach współpracy samorządowej trzech gmin: Radoszyce, Ruda Maleniecka i Słupia Konecka powstała „**Samorządowa**” **Spółdzielnia Socjalna**, a jej rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym miała miejsce w dniu 31 maja 2016 roku. Założenie Spółdzielni Socjalnej wynikało w głównej mierze z potrzeby zaktywizowania na rynku pracy: bezdomnych, długotrwale bezrobotnych oraz osób niepełnosprawnych, którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na sytuację życiową nie są w stanie własnymi staraniami zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. To również osoby znajdujące się w sytuacji ubóstwa oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej im uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Spółdzielnia oprócz działań ukierunkowanych na walkę z bezrobociem chce także tworzyć miejsca pracy, zapewniające w większym stopniu stabilność zawodową.

Gmina Radoszyce jest członkiem czterech stowarzyszeń:

- **Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną i Pilicą”**, które zostało utworzone w wyniku podjęcia uchwały w październiku 2007 r. przez Członków Walnego Zebrania, a zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w kwietniu 2008 r. Lokalna Grupa Działania to rodzaj partnerstwa terytorialnego tworzonego zwykle na obszarach wiejskich, zrzeszającego przedstawicieli lokalnych organizacji z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego oraz mieszkańców danego obszaru wyznaczonego granicą gmin członkowskich. Członkami takiej organizacji mogą być m.in. przedstawiciele samorządów gmin, placówek oświaty, kultury, parafii, organizacji i stowarzyszeń działających na danym terenie, firm, spółdzielni itp., a w stowarzyszeniach także mieszkańcy. W skład stowarzyszenia wchodzi pięć gmin z terenu województwa świętokrzyskiego, tj.: Radoszyce, Słupia Konecka, Krasocin, Łopuszno i Fałków. Głównym celem stowarzyszenia jest partnerskie działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, budowanie kapitału społecznego wsi poprzez aktywizację mieszkańców oraz przyczynianie się do tworzenia nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich.
- **Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego**. Jej głównym statutowym działaniem jest promocja turystyczna województwa świętokrzyskiego. W ramach tego przedsięwzięcia zajmuje się administracją systemu informacji turystycznej w całym województwie.

- **Staropolski Związek Gmin i Miast.** To samorządowa jednostka organizacyjna, która powstała w 2003 roku. Jest ona dobrowolnym związkiem gmin powołanym w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych wykraczających poza możliwości organizacyjno-finansowe tych gmin, z siedzibą w Końskich. Uczestnikami związku są gminy: Końskie, Fałków, Radoszyce, Ruda Maleniecka, Słupia Konecka, Smyków. Związek posiada osobowość prawną i wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.
- **Związek Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego,** które prowadzi działalność od 2001 roku. Stowarzyszenie zrzesza 98 gmin województwa świętokrzyskiego. Jest dobrowolnym stowarzyszeniem, zawartym dla wspierania inicjatyw i idei rozwoju społeczności lokalnych oraz ochrony wspólnych interesów jego członków. Celami Stowarzyszenia są: rozwój gospodarczy i społeczny regionu świętokrzyskiego, kultywowanie wspólnych tradycji historycznych, kulturalnych i gospodarczych, wspieranie lokalnej współpracy zagranicznej, działania na rzecz integracji Polski z Unią Europejską i ochrona wspólnych interesów jego członków.

Lokalny trzeci sektor w gminie Radoszyce jest rozwinięty i zróżnicowany, a oprócz stowarzyszeń, OSP i KGW na jej terenie działa spółdzielnia socjalna. Gmina pozostaje również aktywna w podmiotach o charakterze regionalnym i ogólnopolskim, a także kontynuuje partnerską współpracę kulturalno-gospodarczą z miastem Braclaw (Republika Ukrainy).

Współpraca pomiędzy władzami gminy a podmiotami ekonomii społecznej opiera się na corocznych Programach Współpracy Gminy Radoszyce z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Współpraca Gminy Radoszyce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami trzeciego sektora przybiera formę zarówno pozafinansową, jak i finansową przez powierzenie lub wsparcie realizacji zadań publicznych.

II 6. PODMIOTY GOSPODARCZE I BEZROBOCIE

Na dzień 31.12.2023 r. na terenie gminy Radoszyce działalność gospodarczą prowadziło około 450 przedsiębiorców. Na przestrzeni ostatnich lat nastąpił wzrost zarejestrowanych

podmiotów gospodarczych. Dominującą formą działalności są wszelkiego rodzaju roboty budowlane oraz handel hurtowy i detaliczny. Nie brakuje też działalności w zakresie transportu, administrowania, działalności finansowej, ubezpieczeniowej, przetwórstwa przemysłowego i rolnictwa. Największą liczbę miejsc pracy generuje budownictwo i handel. Na kształt i wielkość lokalnego rynku pracy ma wpływ liczba podmiotów gospodarczych i osób w nich zatrudnionych. Szczególnie ważny dla rozwoju gospodarczego jest rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, a wśród nich dynamika zmian liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Większość z tych podmiotów – to małe, często rodzinne firmy zatrudniające 1 - 3 osoby.

Jednym z priorytetów gminy jest stała poprawa warunków do inwestowania poprzez podnoszenie jakości infrastruktury wzmacniającej tereny inwestycyjne (drogi, kanalizacja, zaopatrzenie w wodę i energię elektryczną). W ten sposób stale modernizowana jest przestrzeń, mająca kompleksowo przygotować tereny pod działalność gospodarczą.

Bezrobocie na terenie gminy Radoszyce maleje – o 5,53% w ciągu ostatnich trzech lat. Wśród osób zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne przeważają kobiety. W 2024 r. do urzędu pracy zgłoszono 82 oferty pracy, a w ramach programu aktywizacji zawodowej skierowanego do młodzieży w gminie Radoszyce zaktywizowano 120 osób bezrobotnych, w tym zaangażowano środki finansowe w wysokości 1 359 449,00 złotych.

Tab. 3. Liczba osób bezrobotnych w gminie Radoszyce w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
ogółem	289	282	273
kobiety	160	168	153
mężczyźni	129	114	120

Źródło: UP

II 7. MIESZKALNICTWO

W poniższej tabeli przedstawiono dane za ostatnie trzy lata w zakresie liczby mieszkań na terenie gminy.

Mieszkań stale przybywa (wzrost o 2,44%), w tym największą dynamikę wzrostu odnotowuje się na wsiach (wzrost o 2,81%).

Tab. 4. Zasób mieszkań w gminie Radoszyce w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Ogólna liczba mieszkań na terenie gminy, w tym:	3105	3147	3181
Na wsi	2093	2126	2152
W mieście	1012	1021	1029
Mieszkań komunalnych	10	10	10
Mieszkań socjalnych	0	0	0

Źródło: UMiG Radoszyce

II 8. POMOC SPOŁECZNA

II 8. 1. KLIENCI

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej ze strony MGOPS w Radoszycach stale i wyraźnie maleje – wskaźnik ten zmniejszył się o 19% w ciągu ostatnich trzech lat. Liczba osób w rodzinach korzystająca z pomocy społecznej zmalała w tym czasie o 23%.

Tab. 5. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w l. 2022-2024

Rok	Liczba rodzin	W tym rodziny korzystające ze świadczeń z powodu uzależnień	Liczba osób w rodzinach
2022	355	0	761
2023	330	2	691
2024	287	2	587

Źródło: MGOPS

O 19% zmalała w ciągu trzech lat ogólna liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w gminie.

Tab. 6. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń ogółem	355	330	287
Świadczenia rzeczowe dla osób	69	64	53
Świadczenia pieniężne dla osób	419	382	349
Świadczenia porad dla osób	480	450	395

Źródło: MGOPS

Od lat główną przyczyną udzielania pomocy społecznej w gminie Radoszyce pozostaje długotrwała lub ciężka choroba. W dalszej kolejności są to niepełnosprawność i bezrobocie.

Tab. 7. Przyczyny udzielania pomocy społecznej rodzinom w gminie Radoszyce w I. 2022-2024

	2022	2023	2024
Ubóstwo	8	11	8
Bezrobocie	60	54	49
Niepełnosprawność	78	70	67
Długotrwała lub ciężka choroba	106	114	99
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0
Bezradność w sprawach op.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego (ogółem)	24	24	15
Alkoholizm	0	2	2
Przemoc domowa	0	0	0
Inne	79	55	47
Ogółem	355	330	287

Źródło: MGOPS

Główną grupą klientów MGOPS pod względem aktywności zawodowej, są osoby pracujące.

Tab. 8. Struktura odbiorców/osób pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową w I. 2022-2024

	2022	2023	2024
Pracuje	147	160	117
Pracuje dorywczo	26	33	18
Nie pracuje	76	72	62
Studiuje	16	13	14
Na rencie	90	90	78
Na emeryturze	80	75	64
Na zasiłku dla bezrobotnych	27	31	15
Bezrobotny, bez prawa do zasiłku	41	44	43
Inne	258	173	175

Źródło: MGOPS

II 8. 2. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023r., poz. 1993 z późn. zm.) Urząd Miasta i Gminy Radoszyce wypłaca świadczenia dla rodzin.

Liczba przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zmalała o 33%, a łączna kwota wypłaconych świadczeń zmalała o 25%.

Tab. 9. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego w gminie Radoszyce w l. 2022-2024

Lp.		2022		2023		2024	
		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	433	195 286,03	439	196 692,43	289	147 379,58

Źródło: UMiG – świadczenia rodzinne

II 8. 3. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Spośród świadczeń rodzinnych najczęściej jest przyznawany zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego. Niemniej liczba tych świadczeń zmalała w l. 2022-2024 o 42%.

W drugiej kolejności najczęstszym świadczeniem jest zasiłek pielęgnacyjny (wzrost liczby świadczeń o 12%).

Największy spadek widać w przypadku liczby jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – spadek o 75% należy wiązać z malejącą tendencją dzietności w gminie oraz kraju.

Tab. 10. Świadczenia rodzinne w l. 2022-2024

Lp.	Rodzaj świadczenia	2022		2023		2024	
		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	7 372	848 051,65	5 671	652 698,55	4 299	493 877,10
2.	Świadczenia opiekuńcze:	x	x	x	x	x	x
2.1	- Zasiłek pielęgnacyjny	3 956	853 863	4 339	936 530	4 412	952 286
2.2	- Świadczenie pielęgnacyjne	1 162	2 434 629	1 155	2 817 702	1 288	3 783 609
3.	Zapomoga wypłacana przez gminy , na podstawie art. 22a	x	x	x	x	x	x
3a.	Zapomoga wypłacana przez gminy , na podstawie art. 22b	x	x	x	x	x	x
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	36	36 000	17	17 000	9	9 000
5.	Świadczenie rodzicielskie	113	104 925	74	66 863	65	57 880

Źródło: UMiG – świadczenia rodzinne

Jak wskazano w poprzednim rozdziale, liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej w gminie Radoszyce z powodu niepełnosprawności zmalała o 14% w latach 2022-2024.

Z myślą o osobach z niepełnosprawnością oraz ich opiekunach faktycznych są prowadzone w gminie następujące formy wsparcia:

- **Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością.**

Program ma na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnością:

1) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz

2) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne .

Usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością są realizowane w ramach umowy zawartej pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a gminą Radoszyce (Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”) ze środków Funduszu Solidarnościowego.

- **Opieka wytchnieniowa**

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,

2) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Opieka wytchnieniowa jest realizowana w ramach umowy zawartej pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a gminą Radoszyce (Program „Opieka wytchnieniowa”) ze środków z Funduszu Solidarnościowego. Usługi są realizowane na podstawie imiennego zgłoszenia (osobny wniosek w/g wzoru załączonego do każdego Programu).

II 10. SENIORZY

W ramach wsparcia seniorów w środowisku zamieszkania w Mieście i Gminie Radoszyce są realizowane następujące działania:

- **Usługi opiekuńcze**

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, finansowanym ze środków własnych gminy. Jest to forma wspierania osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Jak wynika z poniższej tabeli trend zmniejszającej się liczby osób korzystających z usług opiekuńczych w Programie „Opieka 75+” został zahamowany w 2024 r. i wzrósł o 15% w porównaniu z rokiem poprzednim. W roku 2024 r. rekordowy poziom osiągnął ogólny koszt usług, wzrastając o 25% w zestawieniu z rokiem poprzednim.

Tab. 11. Realizacja usług opiekuńczych w Mieście i Gminie Radoszyce w l. 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Liczba osób korzystających z usług	44	34	27	31
Ogólny koszt usług	333 199 zł	333 199 zł	280 564 zł	350 531 zł.

Źródło: MGOPS

- **Realizacja programów i projektów zewnętrznych na rzecz seniorów w miejscu zamieszkania**

MGOPS w Radoszycach prowadzi zadanie o nazwie „Klub Seniora w Radoszycach” (ul. 1-go Maja 7). Od 01.10.2021 roku utworzony został kolejny Klub o nazwie Seniorzy „RAZEM” w Radoszycach mieszczący się w Radoszycach ul. Częstochowska 4. Realizacja wydatków na obydwie zadania odbywała się w ramach umów zawartych między gminą Radoszyce, a Województwem Świętokrzyskim. Zajęcia w tych klubach odbywają się codziennie od poniedziałku do piątku w godz. od 15 do 19 (w Klubie ul. 1-go Maja) i w godz. od 13 do 18 (w Klubie ul. Częstochowska). Są to zajęcia nieodpłatne dostosowane do wymogów zawartych w Projektach m.in.: zajęcia kulinarne, gimnastyczne i sportowe, wokalne, artystyczne, informatyczne, manualne. Kluby prowadzą również zajęcia indywidualne z poszczególnymi

uczestnikami w zakresie poradnictwa psychologicznego, oraz zajęć praktycznych z fizjoterapeutą. Kluby oferowały również spotkania integracyjne przy ognisku, grillowanie, Walentynki, Dzień Kobiet, spotkanie Wielkanocne, Dzień Matki, Andrzejkę, bal karnawałowy, Wigilia i wiele innych ciekawych atrakcji. W 2024 r. MGOPS nadal był odpowiedzialny za realizację zadań w ramach trwałości projektu.

- **Domy pomocy społecznej**

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Pracownicy socjalni kompletowali dokumenty niezbędne do uzyskania skierowania i umieszczenia w DPS, a także przeprowadzali wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków, dotyczące pensjonariuszy domów pomocy społecznej.

Jak wynika z tabeli, od trzech lat liczba mieszkańców Gminy Radoszyce, przebywających w domach pomocy społecznej utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Niemniej, zestawiając ze sobą tylko dane za lata krańcowe, widać, że liczba mieszkańców DPS wzrosła o 8,3%.

Jednocześnie stale zwiększa się koszt wykonania zadania z powodu wzrostu w każdym roku kalendarzowym kosztów utrzymania mieszkańca w konkretnym domu (wzrost wyniósł 63,55% w ciągu czterech lat).

Tab. 12. Wydatki związane z pobytem mieszkańców Gminy Radoszyce w DPS w latach 2021 - 2024.

	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców gminy przebywających w dps	24	23	23	26
Wydatki za pobyt mieszkańców w dps	525 659 zł	597 315 zł	640 128 zł	859 723 zł

Źródło: MGOPS

II 11. PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

II 11. 1. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOŁOWYCH

Na mocy art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powołano Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych, która realizuje zadania wyznaczone w w/w ustawie, zgodnie z postanowieniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Radoszycach na rok 2025 oraz założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radoszycach odbywa posiedzenia ogólne statystycznie częściej niż raz w miesiącu. GKRPA wydaje coraz więcej postanowień administracyjnych w sprawie wydania opinii dot. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (trzykrotny wzrost w ciągu trzech lat).

Tab. 13. Działania GKRPA w gminie Radoszyce w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Posiedzenia GKRPA ogółem	16	18	15
Posiedzenie ogólne GKRPA	16	18	15
Liczba wydanych postanowień administracyjnych w sprawie wydania opinii dot. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	4	11	12
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	1	3
Przeprowadzono rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego	26	29	20
Wpłynęło wniosków o leczenie odwykowe	29	17	17
Zlecono przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	6	6	2
Skierowano wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	6	6	2
Przeprowadzone badania przez biegłych sądowych	6	6	2

Źródło: GKRPA.

II 11. 2. LOKALNY RYNEK ALKOHOLOWY

W latach 2022-2024 wzrosła o 14% liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy. W tym zdecydowanie najwięcej jest punktów oferujących alkohol do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Tab. 14. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Ogółem, w tym:	22	24	25
- do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):			
do 4,5%	19	21	22

od 4,5% do 18%	15	17	19
powyżej 18%	15	17	19
- do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):			
do 4,5%	3	3	3
od 4,5% do 18%	1	0	0
powyżej 18%	0	0	0

Źródło: GKRPA

II 11. 3. PRZESTĘPSTWA ZWIĄZANE Z SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI

W latach 2022-2024 nałożono o 42% więcej mandatów za wykroczenia określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości. Natomiast liczba interwencji Policji związanych z alkoholem i narkotykami wzrosła w tym samym czasie o 5%.

Wśród przestępstw popełnianych pod wpływem alkoholu lub narkotyków najczęściej odnotowuje się zakłócanie porządku publicznego.

Tab. 15. Przestępstwa w I. 2022-2024 na terenie gminy Radoszyce związane z substancjami psychoaktywnymi

	2022	2023	2024
Interwencje związane z alkoholem i narkotykami	64	56	67
Liczba mandatów za wykroczenia związane z ustawą o wychowaniu w trzeźwości	98	98	139
Liczba pouczeń za wykroczenia związane z ustawą o wychowaniu w trzeźwości	0	2	3
Przestępstwa pod wpływem alkoholu/narkotyków:			
Prowadzenie pojazdów pod wpływem	11	12	15
Zakłócanie porządku publicznego	15	27	32
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem	0	0	0

Źródło: Policja

II 12. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

II 12. 1. NIEBIESKIE KARTY

Trudno ocenić skalę przemocy w rodzinie w Gminie Radoszyce, najlepiej obrazuje ją statystyki opracowane na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego zebrane w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Przedstawione poniżej zestawienia pokazują, od dnia 01 stycznia 2020 roku do 20 grudnia 2024 roku w rodzinach została wszczęta procedura „Niebieskie Karty” w związku z podejrzeniem występowania przemocy w domowej. Warto dodać, że procedura „Niebieskie Karty” została głównie wszczęta przez przedstawicieli Policji, którzy najczęściej otrzymywali zgłoszenia o podejrzeniu zjawiska przemocy w danej rodzinie. W Gminie Radoszyce po przeanalizowaniu wszystkich „Niebieskich Kart” można stwierdzić, że najczęściej dochodzi do przemocy w małżeństwie, osobami pokrzywdzonymi są przede wszystkim kobiety, sprawcą natomiast jest mężczyzna tj. mąż lub syn.

Dane te nie oddają w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy Radoszyce. Zjawisko to nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie przemocy. W ostatnim czasie zauważalna jest tendencja wzrostowa osób szukających pomocy i wsparcia w sytuacjach przemocy domowej. Prowadzone działania lokalne, jak i ogólnopolskie wpływają na zmianę świadomości społecznej, co powoduje zwiększenie gotowości osób doznających przemocy do ujawnienia takich spraw. Zwiększa się również profesjonalizm przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

Liczba wszczętych w gminie procedur „Niebieskie Karty” wykazuje wahania na przestrzeni lat. Porównując ze sobą tylko lata krańcowe widać, że liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty spadła o 58%. Procedurę rozpoczyna głównie Policja.

Tab. 16. Procedura „Niebieskie Karty” w Gminie Radoszyce w l. 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024	Razem
Sporządzono „Niebieskich Kart” – ogółem	23	25	33	26	11	118
Policja	23	24	31	24	9	111
Pomoc społeczna	0	0	1	1	0	2
Ochrona zdrowia	0	0	0	0	1	1
Oświata	0	1	1	1	1	4
GKRPA	0	0	0	0	0	0

Źródło: MGOPS i ZI

II 12. 2. OSOBY STOSUJĄCE I DOZNAJĄCE PRZEMOCY DOMOWEJ

Z zestawienia danych za ostatnie trzy lata widać, że maleje w gminie:

- liczba osób doznających przemocy domowej, którym udzielono pomocy, stale maleje (spadek o 44%),
- liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których podjęto działania (spadek o 62%).

Tab. 17. Osoby doznające i stosujące przemoc domową w Gminie Radoszyce w l. 2022-2024

		2022	2023	2024
Liczba osób doznających przemocy domowej, którym udzielono pomocy*	Ogółem	36	32	20
	Kobiety	32	30	17
	Mężczyźni	2	1	0
	Małoletni	2	1	3
Liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których podjęto działania	Ogółem	29	25	11
	Kobiety	0	1	0
	Mężczyźni	29	24	11
	Małoletni	0	0	0

Źródło: MGOPS-ZI

**Ujęto rodziny przechodzące z poprzedniego roku a w których dalej procedura NK jest prowadzona.*

II 12. 3. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Gmina Radoszyce podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup diagnostyczno - pomocowych. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, sądu, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej;
 - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową;
 - inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową,
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.
- Do zadań grupy diagnostyczno- pomocowych należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodziny, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W poniższe tabeli podano dane nt. pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w l. 2022-2024. Liczba rodzin objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu przemocy domowej w tym czasie zmalała o 62%.

Tab. 18. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Radoszyce w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	10	10	10
Liczba rodzin objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu przemocy domowej	29	25	11
Liczba osób stosujących przemoc domową skierowanych na programy korekcyjno-edukacyjne	2	3	3

Źródło: MGOPS-ZI

II 12. 4. PUNKT INFORMACYJNO-KONSULTACYJNY

Po skokowym wzroście w 2023 r. liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu wróciła w 2024 r. do stanu sprzed dwóch lat. Natomiast liczba rodzin z problemem alkoholowym utrzymuje się na bardzo zbliżonym poziomie.

Tab. 19. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciw Przemocy Domowej w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu, w tym	67	118	67
Rodziny z problemem alkoholowym	21	24	21

Źródło: MGOPS-ZI

W poniższej tabeli zawarto dane nt. wszczętych, stwierdzonych i zakończonych postępowań karnych w zakresie wybranych przestępstw przeciwko rodzinie i opiece.

Tab. 20. Wybrane przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece na terenie gminy Radoszyce w l. 2022-2024.

Rok	Sprawy wszczęte	Przypadki stwierdzone	Sprawy zakończone
Znęcanie się nad rodziną			
2022	14	30	30
2023	5	18	18
2024	7	10	10
Groźby karalne			
2022	3	6	6
2023	2	3	3
2024	4	5	5
Inne przestępstwa (np. rozpijanie małoletniego, uchylanie się od alimentów):			
2022	7	24	24
2023	11	40	40
2024	14	17	17

Źródło: Policja

II 13. OPIEKA ZDROWOTNA

Od trzech lat na terenie gminy niezmienna pozostaje liczba placówek służby zdrowia – są to 1 publiczny ośrodek zdrowia. Liczba aptek z dwóch zmalała do jednej, począwszy od II kwartału 2024 r.

Tab. 21. Placówki zdrowia na terenie gminy w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Przychodnie publiczne	0	0	0
Przychodnie prywatne	0	0	0
Apteki	1	2	1
Ośrodki zdrowia (Publiczny zakład opieki zdrowotnej)	1	1	1
Razem	2	2	3

Źródło: GOPS

III BADANIE ANKIETOWE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

III 1. GRUPA BADANA I METODOLOGIA

Na początku 2025 roku na terenie gminy Radoszyce przeprowadzono anonimowe badania ankietowe wśród grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- dorosłych mieszkańców (100 osób),
- kadry Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (4 osoby),
- uczniów ze szkół podstawowych z terenu gminy (154, w tym: 96 z klas 4-6 SP oraz 58 z klas 7-8 SP).

Diagnoza powstała na zamówienie i we współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Radoszycach.

Celem badań było określenie skali występowania oraz postaw różnych grup społecznych wobec zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, koncentrując się w szczególności wokół problematyki:

- używania substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki i dopalacze;
- spożywania alkoholu, postaw wobec alkoholu oraz zjawiska uzależnienia;
- palenia papierosów oraz e-papierosów;
- występowania uzależnienia od hazardu;
- przemocy domowej;
- uzależnień od używania nowych technologii.

Włączanie w proces diagnozy przedstawicieli różnych środowisk umożliwia identyfikowanie potrzeb w zakresie usług społecznych i potencjałów służących ich zaspokajaniu z różnych punktów widzenia. Respondenci zostali dobrani losowo.

Badania dorosłej populacji przeprowadzono z użyciem metody tradycyjnej ankiety papierowej (PAPI), natomiast badanie uczniów i kadry pomocy społecznej były przeprowadzone przy użyciu internetowego narzędzia badawczego CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw respondentów. Forma ankiety internetowej (metoda CAWI - *Computer Assisted Web Interviews*) pozwala na upewnienie się, że wszystkie pytania zostaną wypełnione.

Wszyscy badani zostali poinformowani o anonimowym charakterze ankiet i o możliwości odstąpienia od udziału w badaniu na każdym jego etapie.

Uzyskane wyniki badań przedstawiono wraz z ilustracją graficzną w osobnym dokumencie pt. „Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych w gminie Radoszyce w roku 2025 - raport z badań ankietowych w środowisku lokalnym”. Poniżej przedstawiono podsumowanie uzyskanych opinii respondentów.

III 2. BADANIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

- Zdaniem mieszkańców najbardziej istotny problem w społeczności lokalnej stanowi uzależnienie od alkoholu (dla 59% badanych to problem raczej istotny, a 13% zdecydowanie istotny, co daje w sumie 72%). W drugiej kolejności wskazano na uzależnienia behawioralne (dla 47% badanych to problem raczej istotny, a 11% zdecydowanie istotny, co daje w sumie 58%). Natomiast na trzeciej pozycji znalazło się bezrobocie (dla 30% badanych to problem raczej istotny, a 21% zdecydowanie istotny, co daje w sumie 51%).
- Jako najbardziej powszechne uzależnienia w gminie wskazano na: sieciorolizm (łącznie 71%) oraz alkoholizm (łącznie 70%). Mieszkańcy dostrzegają najmniejsze zagrożenie ze strony narkomanii (90%) i uzależnienia od hazardu (82%).
- Pytanie o częstotliwość spożywania alkoholu podzieliło dorosłych mieszkańców gminy. Okazuje się, że największa część z nich (ponad 1/3 czyli 35%) przyznała, że sięga po alkohol raz w tygodniu, 13% kilka razy w tygodniu, a 1%, prawie codziennie że co daje łącznie blisko połowę badanych (49%) i stanowi bardzo znaczący odsetek.
- Pomimo tego, że mieszkańcy dostrzegają w swoim otoczeniu problem alkoholizmu, większość (63%) z nich nie sygnalizuje potrzeby realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.
- Większość (70%) badanych podaje, że wie, w jakim miejscu może uzyskać pomoc osoba uzależniona od alkoholu. Zdaniem 65% respondentów w gminie działa odpowiednia ilość punktów sprzedaży alkoholu. W odczuciu 20% jest ich za mało, a 15% za dużo.

- Wiek inicjacji alkoholowej i nikotynowej jest w gminie relatywnie wysoki. Ponad połowa dorosłych respondentów przyznała, że po raz pierwszy spróbowała alkoholu w wieku powyżej 18 lat (57%). Znaczna część ankietowanych (39%) wskazała na wiek pomiędzy 16 a 18 r.ż., a 4% jeszcze niższy, bo 13-15 lat. Zdecydowana większość mieszkańców (83%) przyznała, że po raz pierwszy sięgnęła po papierosa, mając powyżej 18 lat. Z kolei 15% przeszło inicjację nikotynową w wieku pomiędzy 16 a 18 lat, a pozostałe 2% w wieku 13-15 lat.
- Palenie wyrobów tytoniowych jest bardzo rozpowszechnione na terenie gminy. jako regularni palacze papierosów tradycyjnych deklaruje się 35%, 22% pali okazjonalnie papierosy tradycyjne lub elektroniczne, a 7% regularnie sięga tylko po e-papierosy. Daje to łącznie 64% badanych mieszkańców.
- Mieszkańcy niemal jednogłośnie przyznali (95%), że nie znają żadnej osoby przyjmującej substancje odurzające.
- Ponad połowa badanych (58%) podaje, że nie zna nikogo, kto doświadcza przemocy domowej, natomiast 38% nie jest pewna, a pozostałe 4% potwierdza.
- Większość ankietowanych (71%) nie zna miejsc, w których może uzyskać pomoc osoba doznająca przemocy domowej.

III 3. BADANIE KADRY MGOPS

- Badana kadra MGOPS uznała za najbardziej istotne problemy w środowisku lokalnym:
 - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (100%)
 - pogorszenie kondycji psychicznej w związku z izolacją w czasie pandemii Covid-19 (100%),
 - długotrwałe choroby (100%),
 - uzależnienie rodzin od różnych form pomocy społecznej (100%)
 - niepełnosprawność (100%)
 - bezrobocie (100%)
 - przemoc domowa (100%)
 - uzależnienie od alkoholu (100%).

Za najmniej istotny uznano brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy (dla 100% jest on raczej nieistotny).

- Wszyscy badani pracownicy OPS podzielają opinię, że system pomocy społecznej jest skuteczny w zapobieganiu trudnym sytuacjom życiowym. W tym 75% zgadza się z tym częściowo, a 25% w pełni. Łącznie 75% ankietowanych ocenia, że władze gminy są dobrze poinformowane o potrzebach pomocy społecznej. Pozostałe 25% nie ma zdania w tym zakresie.
- Badana kadra OPS jednogłośnie ocenia w sposób pozytywny współpracę i komunikację władz gminy z OPS (100%). Zdaniem 75% badanych potrzeby w sektorze życia społecznego w gminie Radoszyce są zaspokajane, a 25% jest przeciwnego zdania.
- Wszyscy badani pracownicy socjalni dostrzegają potrzebę realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom (100%). W tym wskazano na dwie formy, jako najbardziej potrzebne: otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień (75%) i wsparcie psychologiczne dla rodzin.
- Zdaniem pracowników OPS, większej uwagi wymagają ze strony władz gminy: mieszkalnictwo (100% ankietowanych), opieka zdrowotna (75%), profilaktyka uzależnień (50%), transport osobowy (50%) i oferta edukacyjna (25%).
- Pytanie o poczucie wypalenia zawodowego podzieliło badanych po równi: połowa deklaruje, że nie czuje się wypalona, a druga połowa potwierdza, że odczuwa stan wypalenia zawodowego.

III 4. BADANIE UCZNIÓW

- Uczniowie w obu badanych przedziałach wiekowych zdecydowanie najwyżej cenią sobie relacje ze swoimi rodzicami i opiekunami. Jako bardzo dobre określiło je 84% uczniów z klas 4-6 SP oraz 74% uczniów z klas 7-8 SP, a jako dobre odpowiednio: 16% i 24%. W drugiej kolejności badani uczniowie cenią sobie relacje z kolegami i koleżankami, a na trzecim miejscu znalazły się relacje z nauczycielami.
- Uczniowie w większości deklarują, że nigdy nie doświadczyli przemocy w szkole (kl. 4-6: 56%, kl. 7-8: 67%). Oznacza to, że przemocy szkolnej doznało kiedykolwiek odpowiednio 44% uczniów z kl. 4-6 i więcej, bo 33% z klas 7-8.

- Uczniowie w przeważającej większości twierdzą, że nigdy nie doznali przemocy domowej (kl. 4-6: 96%, kl. 7-8: 91%), aczkolwiek odsetek uczniów, którzy sygnalizują takie doświadczenia rośnie z wiekiem (kl. 4-6: 4%, kl. 7-8: 9%).
- Wśród uczniów czterokrotnie wzrasta wraz z wiekiem przekonanie o tym, że ich rówieśnicy spożywają alkohol (kl. 4-6: 6%, kl. 7-8: 28%). Na pytanie o to, jak często spożywają alkohol sami badani uczniowie, niemal wszyscy wskazali, że nie zdarzyło im się dotąd nigdy (kl. 4-6: 96%, kl. 7-8: 93%). Natomiast pozostali podali, że robią tak rzadziej niż raz w miesiącu (kl. 4-6: 4%, kl. 7-8: 7%).
- Wśród uczniów rośnie przekonanie wraz z wiekiem o tym, że ich rówieśnicy palą papierosy (kl. 4-6 SP: 18%, kl. 7-8 SP: 50%). Do palenia papierosów przyznaje się 7% uczniów z klas 4-6 i dwa razy więcej, 14%, uczniów z klas 7-8. Niemniej większość z nich deklaruje, że spróbowała palenia tylko raz (kl. 4-6 SP: 6%, kl. 7-8 SP: 9%).
- Opinia uczniów na temat kontaktu ich rówieśników z narkotykami i dopalaczami pozostaje bardzo zbliżona w obu badanych grupach. To, że inni uczniowie przyjmują substancje odurzające potwierdza 5% uczniów z kl. 4-6 i również 5% z kl. 7-8. Po 2% uczniów w klasach 4-6 i 7-8 przyznało się do doświadczeń z narkotykami lub dopalaczami.
- Największa grupa uczniów deklaruje, że korzysta z komputera w celach innych niż nauka, przeciętnie do 2 godzin dziennie (kl. 4-6 SP: 27%, kl. 7-8 SP: 28%). W obu badanych grupach wiekowych część uczniów deklaruje, że w ogóle nie korzysta z komputera (kl. 4-6 SP: 26%, kl. 7-8 SP: 17%), ale ten odsetek wyraźnie maleje z wiekiem. Najmniejsza grupa wskazała na czas powyżej 6 godzin (kl. 4-6 SP: 3%, kl. 7-8 SP: 7%). Dowodzi to modelu umiarkowanego korzystania z komputera przez uczniów szkół z terenu gminy Radoszyce.
- Uczniowie częściej korzystają ze smartfona: 2-3 godziny dziennie (kl. 4-6 SP: 56%, kl. 7-8 SP: 36%).
- Uczniowie z badanych szkół mają styczność z różnymi formami cyberprzemocy, a wraz z wiekiem zauważalnie wzrasta odsetek uczniów, którzy doznali jej osobiście lub w swoim otoczeniu. Uczniowie z klas 4-6 SP najczęściej mieli styczność osobiście lub ze słyszenia z otrzymywaniem wiadomości z przezwiskami i obelgami (łącznie 30%), a w klasach 7-8 SP ze złośliwymi komentarzami w sieci (łącznie 31%).
- W środowisku uczniów z klas 4-6 za najbardziej rozpowszechnione uzależnienie behawioralne sami uczniowie oceniają fonoholizm (67%) i siecioholizm (63%). Obraz

uzależnień behawioralnych nie ulega znacznym zmianom w klasach 7-8 SP. Uzależnienie od telefonu dostrzega w sumie 71% badanych uczniów, a sieciologizm 66%.

- Wraz z wiekiem postępuje popularność spożywania napojów energetycznych przez uczniów (kl. 4-6 SP: 21%, kl. 7-8 SP: 34%).

IV ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to heurystyczna technika analityczna, która służy uporządkowaniu zgromadzonych danych i wysnuciu wniosków do dalszego strategicznego działania w określonej sferze. W kontekście strategii rozwiązywania problemów społecznych analiza SWOT stanowi metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją.

Przedstawiona w poniższej tabeli analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego Gminy Radoszyce. Zgodnie z przyjętą literaturową definicją macierzy SWOT mocne i słabe strony rozumiemy, jako pozytywne i negatywne wewnętrzne czynniki rozwojowe, natomiast szanse i zagrożenia, jako pozytywne i negatywne zewnętrzne czynniki rozwojowe.

Skrót SWOT to akronim pochodzący od czterech angielskich słów, które zarazem stanowią cztery elementy tej techniki. Są to **Strenghts** (silne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse), **Threats** (zagrożenia). Te pojęcia należy rozumieć w następujący sposób:

S (Strenghts) – mocne strony gminy, to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości).

W (Weaknesses) – słabe strony, które jeśli nie zostaną wyeliminowane bądź zniwelowane mogą hamować rozwój gminy. To konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

O (Opportunities) – szanse - czyli zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące negatywne zjawiska,

T (Threats) – zagrożenia – wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.

Tab. 22. Analiza SWOT dla gminy Radoszyce w zakresie polityki społecznej

MOCNE STRONY	SLABE STRONY
• Otwartość władz lokalnych na problemy społeczne, • Prowadzenie profilaktyki wśród dzieci, młodzieży ich rodziców i nauczycieli, • Współpraca GOPS, placówek oświaty, GKRPA, Policji i organizacji społecznych, • Profesjonalna kadra pomocy społecznej i oświaty, • Działalność Klubu seniora, • Walory kulturowe i przyrodnicze, zabytki, trasy rowerowe, • Spadek bezrobocia, • Malejąca liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej • Przeważający udział osób w wieku produkcyjnym • Wysoki stopień zwodociągowania Gminy (99%) • Uporządkowanie gospodarki odpadami – dobrze zorganizowany system zbiórki wywozu komunalnych odpadów • Dobrze działające organizacje społeczne np. Ochotnicze Straże Pożarne • Korzystne warunki środowiska naturalnego • Duża ilość terenów dostępnych pod inwestycje • Duża ilość lasów	• Pasywność i bezradność mieszkańców w rozwiązywaniu własnych problemów, • Brak kompetencji wychowawczych u części rodziców, • Niedostrzeganie problemów, • Postawy roszczeniowe części klientów pomocy społecznej, • Wielopropobowość rodzin, • Występowanie uzależnień i przemocy domowej oraz problemów z nimi związanych, • Spadek liczby mieszkańców, • Występowanie bezrobocia, • Niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług zdrowotnych i opiekuńczych, • Bariery cyfrowe, architektoniczne i informacyjne w przestrzeni publicznej, • Mała liczba miejsc pracy na terenie Gminy • Niezadowalający stan techniczny dróg powiatowych i gminnych • Odpływ do większych miast ludzi młodych i dobrze wykształconych • Niezadowalający stan świetlic wiejskich/remiz • Słabe warunki przyrodnicze dla rozwoju rolnictwa • Słabo rozwinięta baza turystyczno-gastronomiczna
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Rozwój agroturystyki, • Lepsze przystosowanie programu kształcenia do lokalnego rynku pracy, • Stały rozwój infrastruktury oświatowej oraz bazy sportowo-rekreacyjnej,	• Pogłębianie się uzależnienia od pomocy społecznej, • Dziedziczenia biedy i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,

• Nowe źródła i instrumenty wsparcia rozwoju zasobów ludzkich ze środków UE, • Doskonalenie zawodowe kadry oświaty, administracji i pracowników socjalnych, • Sięgnięcie w wyższym stopniu do potencjału trzeciego sektora, w tym grup nieformalnych, • Wspieranie akcji charytatywnych, pomocy sąsiedzkiej i innych inicjatyw mieszkańców z myślą o pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, • Promowanie rodzicielstwa zastępczego, • Kampanie i inne działania przeciwko przemocy domowej i uzależnieniom, • Tworzenie grup wsparcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych, • Edukacja ekologiczna mieszkańców, • Systematyczne znoszenie barier cyfrowych, architektonicznych i informacyjnych w przestrzeni publicznej, • Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych, • Rozwój współpracy międzysektorowej, w tym współpracy międzynarodowej. • Pozyskanie inwestorów, którzy stworzą miejsca pracy • Budowa sieci regionalnych i lokalnych ścieżek rowerowych • Wzrost zainteresowania mieszkańców innych gmin/miast do zamieszkania na terenie Gminy Radoszyce • Zwiększenie potencjału inwestycyjnego Regionu • Racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczo-turystycznych gminy,	• Rozbudowany system pomocy społecznej sprzyjający utrwalaniu się pasywnych postaw na rynku pracy, • Obniżenie jakości świadczonych usług przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej wynikające z braku dodatkowych środków na utrzymanie zatrudnienia, • Starzenie się społeczeństwa, • Choroby cywilizacyjne, • Postępująca inflacja, • Konkurencja ze strony innych samorządów o środki finansowe na politykę społeczną, • Możliwy wzrost bezrobocia, • Możliwy dalszy spadek mieszkańców gminy, • Występowanie uzależnień behawioralnych, • Występowanie zjawiska zmęczenia, bezsilności i bezzadności społecznej, • Brak spójności pomiędzy systemem edukacji a rynkiem pracy, • Negatywny wpływ epidemii COVID-19 na wiele sfer życia społecznego i gospodarczego, • Niepewna sytuacja międzynarodowa w sąsiedztwie granic Polski. • Zwiększenie zadań własnych Gminy przy jednoczesnym braku dostępnych środków finansowych • Wzrost atrakcyjności sąsiednich gmin pod względem warunków miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności • Trudne niezrozumiałe procedury aplikowania o dotacje UE dla samorządów • Duży poziom biurokracji w instytucjach publicznych • Niestabilne, niespójne i niejasne przepisy prawa
---	--

Źródło: Opracowanie własne

V CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

W tej części Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wyróżniono:

- **wizję gminy** – wyrażającą stan oczekiwanej przyszłości w sferze społecznej osiągnięty za sprawą zrealizowaniu przyjętych zamierzeń,
- **misję gminy** – stanowiącą nadrzędny wyznacznik przy planowaniu i wdrażaniu działań w gminie z zakresu prowadzenia polityki społecznej,
- **cele strategiczne** - obejmujące najważniejsze kwestie, w których należy podjąć lub kontynuować prace, aby rozwiązywać problemy społeczne występujące w gminie,
- **cele operacyjne** - to cele doprecyzowujące cele strategiczne,
- **kierunki działania** – rodzaje czynności niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów operacyjnych,
- **metody realizacji** – główne sposoby wdrażania kierunków działania,
- **mierniki realizacji** - wskaźniki stopnia osiągnięcia założonych celów.

V 1. WIZJA I MISJA

Wizja gminy Radoszyce w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych na lata 2025-2035 brzmi:

Gmina Radoszyce jest miejscem przyjaznym do życia w warunkach skutecznego rozwiązywania problemów społeczności lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego.

Misja gminy Radoszyce w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych na lata 2025-2035 brzmi:

Gmina Radoszyce dąży do wyeliminowania wpływu problemów społecznych na życie wspólnoty lokalnej.

Realizacji tak pojętych wizji i misji służy sformułowany poniżej zestaw pięciu celów strategicznych.

Tab. 23. Cele Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radoszyce na lata 2025-2030

Cel strategiczny 1 – EFEKTYWNA PROFILAKTYKA I PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKOM MARGINALIZACJI I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO GRUP OBARCZONYCH WYSOKIM RYZYKIEM		
Cel operacyjny 1.1.: Zapobieganie pauperyzacji mieszkańców gminy.		
Kierunki działania	Metody realizacji	Mierniki realizacji
• udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej oraz poradnictwa specjalistycznego osobom i rodzinom w trudnej sytuacji materialnej oraz życiowej • realizowanie programów zaspokajających podstawowe potrzeby dzieci z rodzin ubogich (np. realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”) • Współpraca lokalna, w tym z jednostkami samorządowymi i ngo w zakresie wszelkiej pomocy potrzebującym, ubogim i bezdomnym.	• udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych osobom oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej • dożywianie uczniów w trakcie nauki w szkole, zapewnienie odzieży, wyposażenia w artykuły szkolne, wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych	• liczba rodzin ubogich, którym udzielono wsparcia/wartość udzielonego wsparcia • liczba dzieci objętych programem dożywiania w trakcie nauki w szkole/liczba dzieci korzystających ze wsparcia • Liczba podmiotów współpracujących
Cel operacyjny 1.2.: Zapobieganie i eliminowanie negatywnych następstw długotrwałego bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.		
Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
• praca socjalna ukierunkowana na aktywizację osób z grup ryzyka wykluczenia społecznego; • reintegracja społeczna • bieżące monitorowanie i podejmowanie działań aktywizujących na rzecz osób bezrobotnych z	• zwiększenie dostępu do informacji nt. ofert pracy, o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego • poradnictwo zawodowe	• liczba udzielonych porad • liczba warsztatów, kursów, szkoleń • liczba uczestników ww. warsztatów, kursów oraz szkoleń • liczba zawartych i zrealizowanych kontraktów socjalnych

udziałem Powiatowego Urzędu Pracy • pomoc materialna dla osób i rodzin dotkniętych długotrwałym bezrobociem • praca socjalna w środowisku osób bezrobotnych i ich rodzin • rozwijanie współpracy z inwestorami w celu utworzenia miejsc pracy	• warsztaty, kursy, szkolenia w zakresie nabywania nowych umiejętności i kompetencji zawodowych i społecznych • zawieranie i realizowanie kontraktów socjalnych • promocja gminy wśród potencjalnych inwestorów, przygotowywanie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą, ulgi podatkowe dla inwestorów i pracodawców) • upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego,	• liczba indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego. • liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z form wsparcia.
--	---	--

Cel strategiczny 2: EFEKTYWNE WSPARCIE I POMOC DLA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UZALEŻNIENIA LUB PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE TYM ZJAWISKOM

Cel operacyjny 2.1.: Promocja zdrowego stylu życia w wolności od uzależnień oraz zapewnienie pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od środków psychoaktywnych.

Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
• prowadzenie działań edukacyjnych (w tym programów profilaktycznych) adresowanych do wszystkich grup społecznych, podnoszących wiedzę o szkodliwym działaniu substancji psychoaktywnych	• cykliczna organizacja działań profilaktycznych, (warsztaty profilaktyczne dla uczniów, kampanie informacyjne w społeczności lokalnej, implementacja działań profilaktycznych do wydarzeń społeczno-kulturalnych organizowanych przez miasto, podnoszących	• liczba warsztatów profilaktycznych/liczba uczestników warsztatów • liczba kampanii informacyjnych/ przybliżona liczba odbiorców docelowych • odsetek wydarzeń społeczno-kulturalnych, w których uwzględniono działania profilaktyczne

• prowadzenie działań edukacyjnych wśród opiekunów dzieci i młodzieży w zakresie wychowania w trzeźwości • zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin • rozszerzenie współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i nieformalnymi grupami społeczności lokalnej w celu realizacji działań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w związku z problemami alkoholowymi • realizowanie ograniczających oddziaływanie czynników ryzyka, szczególnie związanych z negatywnymi postawami dorosłych, a jednocześnie zwiększającymi siłę oddziaływania czynników chroniących	wiedzę o szkodliwym działaniu substancji odurzających, szczególnie dopalaczy i nieznanych substancji) • warsztaty skierowane do uczniów oraz rodziców w zakresie wzmocnienia pozytywnych postaw społecznych (profilaktyka pozytywna) • dalsze realizowanie zadań ustawowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	• liczba działających punktów wsparcia psychologicznego dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin/liczna udzielonych porad psychologicznych • liczba umów o współpracę z organizacjami pozarządowymi w obszarze profilaktyki problemów społecznych • liczba spotkań z rodzicami dotyczących zagadnienia wychowania w trzeźwości • liczba spotkań GKRPA • liczba wniosków skierowanych do sądu ws. obowiązku poddania leczeniu odwykowemu
Cel operacyjny 2.2.: Wdrożenie skutecznego systemu profilaktyki, rozpoznawania, reagowania i eliminowania zjawiska przemocy domowej		
Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
•systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Radoszyce • rozpowszechnianie informacji o podmiotach i miejscach świadczących pomoc osobą doznającym przemocy domowej • udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej • redukcja agresywnych zachowań i przemocy	• kampanie informacyjne na temat podmiotów i miejsc świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej • wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku stwierdzenia występowania przemocy domowej • warsztaty z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej skierowane do uczniów oraz nauczycieli	• liczba kampanii informacyjnych • liczba podmiotów i miejsc świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej • liczba założonych „Niebieskich Kart” • liczba punktów poradnictwa specjalistycznego dla osób doznających przemocy domowej i ją stosujących • liczba zrealizowanych warsztatów zakresu

psychicznej we wszystkich poziomach edukacji i wobec rodziców/opiekunów oraz uczulanie nauczycieli na istnienie tych zjawisk wśród uczniów i rodzinach • edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania • inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową • podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej • Realizowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.	• programy edukacyjne skierowane do wszystkich grup wiekowych o konieczności niesienia pomocy osobom dotkniętym przemocą i niepozostawianiu biernym wobec tego problemu społecznego • realizacja programów terapeutycznych skierowanych do osób wykazujących postawy agresywne wobec otoczenia • realizacja programów informacyjno-edukacyjnych dla opiekunów dzieci w zakresie przeciwdziałania zachowaniom agresywnym wobec dzieci • wspieranie działań korekcyjno- edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych skierowanych do osób stosujących przemoc	przeciwdziałania przemocy domowej/liczba uczestniczących uczniów/liczba uczestniczących nauczycieli • liczba programów edukacyjnych wzmacniających aktywne postawy wobec problemu przemocy domowej • liczba zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób przejawiających postawy agresji wobec otoczenia/liczba uczestników programów terapeutycznych • liczba osób skierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego lub psychologiczno-terapeutycznego/ liczba osób, które ukończyły program, liczba osób, które przystąpiły do programu po raz kolejny
---	---	--

Cel strategiczny 3: ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO RÓŻNORODNEJ OFERTY WSPARCIA DLA RODZIN ORAZ INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI GMINY

Cel operacyjny 3.1.: Wspieranie rodzin w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
• pomoc rodzinom ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo oraz w trudnej sytuacji materialnej z powodu wielodzietności lub samotnego rodzicielstwa, w tym poprzez asystenturę rodzinną i prowadzenie pracy socjalnej	• zatrudnienie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi • diagnozowanie zagrożeń społecznych w środowisku szkolnym • organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży • rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i	• liczba zatrudnionych asystentów • liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny • liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych • liczba zorganizowanych pozalekcyjnych zajęć sportowych i kulturalnych skierowanych do dzieci i młodzieży

• udzielanie pomocy finansowej na podstawie przepisów o pomocy społecznej • współpraca MGOPS z placówkami oświaty w celu bieżącej analizy sytuacji domowej uczniów oraz rozwijania współpracy z rodzicami • realizowane Gminnego Programu Wspierania Rodziny • zapewnienie warunków do sprawnego funkcjonowania systemu pieczy zastępczej	młodzieży działających w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej (np. koła zainteresowań, świetlice środowiskowe)	• liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • liczba dzieci skierowanych do pieczy zastępczej • liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i potrzeby ochrony macierzyństwa; • liczba dzieci korzystających z zajęć świetlic;
--	---	---

Cel operacyjny 3.2.: Stworzenie warunków sprzyjających integracji mieszkańców i aktywnemu spędzaniu czasu wolnego

Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
• poszerzanie oferty sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej • modernizacja i rozwój infrastruktury pełniące funkcje kulturalne, rekreacyjne i turystyczne • edukacja i popularyzacja zdrowego stylu życia.	• organizowanie imprez integracyjnych i kulturalnych, festynów, pikników, spektakli	• liczba zorganizowanych wydarzeń • przybliżona liczba uczestników wydarzeń • liczba organizacji współpracujących

Cel strategiczny 4: STWORZENIE OTOCZENIA SPRZYJAJĄCEGO UMACNIANIU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Cel operacyjny 4.1.: Aktywizacja postaw partycypacyjnych wśród mieszkańców gminy

Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
• zachęcanie mieszkańców do podejmowania aktywności społecznej, • promowanie wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej	• organizowanie konsultacji społecznych, • akcje informacyjne, spotkania władz z mieszkańcami, • współpraca z placówkami oświatowymi i kulturalnymi w zakresie promocji wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej	• liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych • liczba uczestników konsultacji społecznych • liczba wydarzeń • liczba i nakład przygotowanych materiałów promocyjno-edukacyjnych

	• poczynienie starań na rzecz powołania gminnej rady seniorów i gminnej rady młodzieży	
--	--	--

Cel operacyjny 4.2.: Wsparcie rozwoju lokalnego sektora ekonomii społecznej, jako partnera samorządu w rozwiązywaniu problemów społecznych

Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
• zintensyfikowanie współpracy samorządu lokalnego z podmiotami ekonomii społecznej • powierzanie i zlecanie podmiotom trzeciego sektora zadań publicznych do realizacji, w szczególności w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, • podjęcie starań w kierunku powołania Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w rozumieniu art. 41e Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, • podejmowanie działań na rzecz zwiększenia się w gminie liczby podmiotów ekonomii społecznej oraz społecznych inicjatyw nieformalnych	• kampanie informacyjne na temat tworzenia, prowadzenia i finansowania NGO i ruchów nieformalnych • powierzanie i zlecanie do realizacji zadań publicznych lokalnym podmiotom ekonomii społecznej	• liczba kampanii informacyjnych • liczba wspólnych działań, projektów i inicjatyw samorządu oraz podmiotów trzeciego sektora • liczba podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie gminy • liczba podmiotów współpracujących z samorządem • liczba zrealizowanych zadań, które powierzono podmiotom trzeciego sektora

Cel strategiczny 5: WSPIERANIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I OSÓB STARSZYCH W CODZIENNYM FUNKCJONOWANIU

Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
Cel operacyjny 5.1.: Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym dostępu do usług społecznych i zdrowotnych		
Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
• zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, w tym w miejscu zamieszkania (opieka higieniczna, pielęgnacja i pomoc w załatwianiu codziennych spraw życiowych)	• udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym, niepełnosprawnym lub dotkniętym długotrwałą chorobą • prowadzenie	• liczba rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby lub niepełnosprawności

• wspieranie inicjatyw na rzecz aktywności społeczno-zawodowej osób starszych, osób z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów, w tym wspieranie tworzenia miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami, • wspieranie działań zapewniających bezpieczeństwo osób starszych, • promowania wizerunku osób starszych oraz osób z niepełnosprawnością wolnego od negatywnych stereotypów • wsparcie rzeczowe i finansowe dla rodziny/opiekunów faktycznych w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnością lub długotrwale chorych w celu pozostawienia ich w otoczeniu rodziny; • znoszenie barier architektonicznych, komunikacyjnych cyfrowych i społecznych w przestrzeni publicznej,	specjalistycznego poradnictwa na rzecz osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych i ich opiekunów faktycznych • praca socjalna • pozyskiwanie wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym funkcjonowaniu • zapewnienie warunków do pracy koordynatora ds. dostępności • realizacja planu dostępności	• liczba seniorów korzystających ze świadczeń pomocy społecznej • liczba usług opiekuńczych i specjalistycznych • liczba świadczeń medycznych realizowanych w warunkach domowych • liczba osób objętych usługami opiekuńczymi • liczba osób korzystających z dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w związku z indywidualnymi potrzebami • liczba stworzonych form integracji i wsparcia • liczba i zakres barier w przestrzeni publicznej zlikwidowanych z myślą o osobach niepełnosprawnych /ze szczególnymi potrzebami i w wieku starszym
--	--	--

Cel operacyjny 5.2.: Wzbogacenie oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej tworzonej z myślą o potrzebach osób z niepełnosprawnością i osób starszych

Kierunki działania	Metody realizacji	Wskaźniki realizacji
• tworzenie oferty i zachęcanie do korzystania z usług kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych i ruchowych • promowanie modelu aktywnego starzenia i aktywnej starości	• organizowanie wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych i ruchowych o charakterze akcyjnym i cyklicznym • warsztaty, imprezy i spotkania integracyjne, wycieczki, • wigilie dla osób samotnych	• liczba inicjatyw, programów, wydarzeń i akcji • liczba uczestników • liczba wolontariuszy. • liczba materiałów informacyjnych. • liczba placówek dziennego wsparcia promujących zdrowy i aktywny styl życia wśród osób starszych

Źródło: Opracowanie własne

Tab. 24. Prognozowane zmiany społeczne w powiązaniu z poszczególnymi celami strategicznymi.

Cel strategiczny 1 – EFEKTYWNA PROFILAKTYKA I PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKOM MARGINALIZACJI I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO GRUP OBARCZONYCH WYSOKIM RYZYKIEM
• Poprawa sytuacji materialnej i kondycji psychicznej osób dotkniętych ubóstwem, • Wzrost postawy przedsiębiorczości i poczucia sprawczości, • Redukcja skali bezrobocia na terenie gminy, • Wzrost wiedzy przez mieszkańców, zwłaszcza długotrwale bezrobotnych, na temat aktywnego uczestnictwa na rynku pracy • Pozyskanie wiedzy przez mieszkańców, zwłaszcza długotrwale bezrobotnych, w zakresie poruszania się na rynku pracy.
Cel strategiczny 2: EFEKTYWNE WSPARCIE I POMOC DLA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UZALEŻNIENIA LUB PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE TYM ZJAWISKOM
• Zmniejszenie skali występowania przemocy domowej i uzależnień na terenie gminy, • Większa efektywność prowadzonego wsparcia dla osób uwikłanych w przemocą domową i uzależnienia, • Wzrost dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych. • Wzrost świadomości mieszkańców na temat identyfikowania i reagowania w swoim otoczeniu na zjawiska przemocy domowej i uzależnień • Zmniejszenie poczucia bezradności osób doznających przemocy. • Społeczeństwo świadome i stosujące zasady zdrowego stylu życia;
Cel strategiczny 3: ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO RÓŻNORODNEJ OFERTY WSPARCIA DLA RODZIN ORAZ INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI GMINY
• Zintegrowana społeczność mieszkańców, darząca się zaufaniem i szacunkiem, • Polepszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, • Przyjazne warunki do życia i wychowywania dzieci w rodzinie, • Bogatsza i dostępna oferty kulturalna, rekreacyjna i sportowa zapewniająca możliwości rozwijającego spędzania czasu wolnego.
Cel strategiczny 4: STWORZENIE OTOCZENIA SPRZYJAJĄCEGO UMACNIANIU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
• Pogłębienie zainteresowania wśród mieszkańców lokalnymi sprawami gminy oraz poczucia odpowiedzialności za rozwiązywanie problemów społecznych, • Wyższe poczucie sprawczości wśród mieszkańców i realnego wpływu na decyzje podejmowane przez władze lokalne • Rozbudowana i sprawna współpraca władz samorządowych z podmiotami ekonomii społecznej, • Sprofesjonalizowany sektor podmiotów ekonomii społecznej, który realizuje powierzone lub zlecone mu zadania z zakresu polityki społecznej.
Cel strategiczny 5: WSPIERANIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I OSÓB STARSZYCH W CODZIENNYM FUNKCJONOWANIU
• Pełny udział w życiu społecznym osób z niepełnosprawnością i osób starszych w sposób wolny od negatywnych stereotypów,

- Trwała likwidacja barier w przestrzeni publicznej, w tym o charakterze architektonicznym, informacyjnym, komunikacyjnym i cyfrowym,
- Wyższy udział osób z niepełnosprawnością w rynku pracy.

Opracowanie własne

VI ZARZĄDZANIE WDROŻENIEM STRATEGII

VI 1. HARMONOGRAM REALIZACJI

Tab. 25. Harmonogram realizacji Strategii

Etap realizacji	Wymiar czasowy
Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w Radoszycach w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Radoszysce na lata 2025-2035	Do 30.04.2025 r.
Upowszechnienie tekstu Strategii	Niezwłocznie po uchwaleniu przez Radę Miejską w Radoszycach
Realizacja przyjętych celów przez podmioty odpowiedzialne.	Od dnia uchwalenia do 31.12.2035 r.
Bieżący monitoring wdrażania celów	
Końcowa ewaluacja realizacji Strategii	Ostatni rok obowiązywania strategii – przed uchwaleniem nowego dokumentu

Opracowanie własne

VI 2. REALIZATOR, KOORDYNATOR I ZASOBY

VI 2.1. REALIZATOR I KOORDYNATOR

Cele przyjęte w Strategii realizuje Gmina Radoszyce – Rada Miejska, jako jej organ uchwałodawczy i Burmistrz Gminy, jako jej organ wykonawczy oraz każdy podmiot z terenu gminy

W myśl art. 110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy koordynuje Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach.

VI 2. 2. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Realizacja założonych celów nie może obyć się bez podejmowania i efektywnej kooperacji z wieloma podmiotami, instytucjami i organizacjami z każdego sektora, w tym w szczególności:

- Urząd Miasta i Gminy Radoszyce,
- Placówki oświaty,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt konsultacyjny,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Grupy Diagnostyczno-Pomocowe,
- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Radoszycach,
- Dom Kultury w Radoszycach,
- Świetlice Środowiskowe działające na terenie gminy,
- Kluby seniora,
- Starostwo Powiatowe w Końskich,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich,
- Placówki służby zdrowia i Narodowy Fundusz Zdrowia, w tym Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radoszycach,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Komisariat Policji w Radoszycach,
- Sąd Rejonowy w Końskich,
- Prokuratura Rejonowa w Końskich,
- Podmioty ekonomii społecznej,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Instytucje rynku pracy, w tym Powiatowy Urząd Pracy w Końskich.

VI 2. 3. ZASOBY PERSONALNE

- Pracownicy socjalni,
- Asystent rodziny,
- Terapeuci,

- Prawnik,
- Dyrektorzy szkół, przedszkola, nauczyciele, wychowawcy, kadra pedagogiczna,
- Policjanci dzielnicowi,
- Członkowie ZI,
- Członkowie GKRPA,
- Personel medyczny, w tym lekarze rodzinni i pielęgniarki środowiskowe,
- Kuratorzy sądowi,
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych, w tym przedstawiciele parafii,
- Przedstawiciele samorządu terytorialnego, w tym radni i sołtysi.

VI 3. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Cele, które założono do realizacji w ramach niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radoszyce zostaną sfinansowane w szczególności ze środków zaplanowanych w corocznych uchwałach budżetowych Rady Gminy. Jedną z podstaw do ich określenia stanowi ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16a ustawy o pomocy społecznej).

Pozostałe źródła finansowania to w szczególności :

- budżet powiatu koneckiego,
- budżet województwa świętokrzyskiego,
- budżet państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań zleconych,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- fundusze zagraniczne.

VI 4. CZYNNIKI RYZYKA POTENCJALNIE ZAGRAŻAJĄCE REALIZACJI STRATEGII

- Niechęć i stereotypowe nastawienie mieszkańców do korzystaniu ze specjalistycznej pomocy,

- Negatywne wzorce zachowań społecznych – zjawisko dziedziczenia przemocy i biedy,
- Stereotypowe wyobrażenia o osobach korzystających z pomocy społecznej,
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niedostrzeganie potrzeby zmian,
- Postępujący zanik wartości rodzinnych i rozmycie autorytetów,
- Brak konsekwentnych działań.

VI 5. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja wdrożenia celów Strategii są prowadzone, aby zweryfikować, czy przyjęte w niniejszym dokumencie kierunki działań zostały zrealizowane oraz jaki jest ich efekt.

Przyjęto, że monitoring będzie polegał na dokonywaniu bieżącej kontroli, na stałym gromadzeniu danych instytucjonalnych oraz ich analizie, natomiast stwierdzone rozbieżności spowodują korektę działań, albo modyfikacji zapisów przyjętych w Strategii. Za bieżący monitoring wdrażania Strategii są odpowiedzialni członkowie personelu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ewentualnie powołany do tego celu na stale lub doraźnie - zespół zadaniowy.

Na potrzeby realizacji niniejszej Strategii koordynatorem realizacji działań zostaje wyznaczony Kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach.

Ocena realizacji Strategii odbywać się będzie na podstawie sprawozdań.

Do zadań MGOPS należy również:

- Przedkładanie Radzie Miejskiej propozycji zmian w treści Strategii,
- Zapozdawanie się z uwagami Rady Miejskiej dotyczącymi sprawozdania z realizacji Strategii,
- Przeprowadzanie ewaluacji Strategii,
- Podejmowanie decyzji dotyczących regulaminu prac Zespołu, wyboru sekretarza itp.,
- Realizacja innych zadań określonych w Regulaminie, istotnych dla wdrażania Strategii.

Uczestnictwo w pracach Zespołu ma charakter społeczny i za udział w nich nie przysługuje wynagrodzenie. Zespół spotyka się w miarę potrzeb. Jego decyzje są podejmowane o ile to

możliwe w ramach konsensu, szczegółowy tryb podejmowania decyzji zostanie zaproponowany w Regulaminie Zespołu.

Ewaluacja Strategii ma na celu ocenę zasadności i skuteczności podejmowanych działań oraz ocenę osiągniętych, wybranych wskaźników realizacji Strategii. Ewaluacja ma na celu poprawę: jakości, skuteczności i spójności realizacji Strategii Rozwoju Gminy Radoszyce w odniesieniu do konkretnych problemów z jednoczesnym uwzględnieniem celów strategicznych Strategii i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w Strategii.

Rada Miejska oceniając realizację Strategii będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- **skuteczność** – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Strategii zostały osiągnięte,
- **efektywność** – kryterium, które pozwala ocenić rezultaty jakie zostały osiągnięte dzięki wdrażaniu poszczególnych zadań inwestycyjnych,
- **użyteczność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Strategii odpowiada potrzebom grup docelowych,
- **trafność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Strategii odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do obszarów problemowych,
- **trwałość** – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Strategii będą trwać po jej zakończeniu.

Sprawozdania z oceny realizacji Strategii powinny być sporządzane zgodnie z zaleceniami Rady Miejskiej, instytucji przyznających dofinansowanie projektów przewidzianych do realizacji w ramach Strategii z udziałem środków zewnętrznych. Podmiotem odpowiedzialnym za ewaluację będzie Rada Miejska w Radoszyce. Wnioski z ewaluacji będą prezentowane w sprawozdaniach z realizacji Strategii.

Wszystkie wnioski i ustalenia zawarte w ocenie końcowej stanowiąc będą bazę w celu podjęcia prac nad opracowaniem Strategii na kolejny horyzont czasowy.

W nowej Strategii należy skupić się analizie i dopracowaniu tych celów, których realizacja w okresie wykonywania niniejszej Strategii przysporzyła najwięcej problemów, lub które nie zostały w pełni zrealizowane.

VI 6. AKTUALIZACJA

Przyjęcie tak relatywnie długiej perspektywy czasowej w obowiązywaniu celów niniejszej Strategii łączy się z wysokim prawdopodobieństwem konieczności okresowej aktualizacji oraz dostosowania celów strategicznych do zmian, które następują w otoczeniu społeczno-gospodarczym i prawnym.

Najlepszą metodą na wprowadzanie zmian w dokumencie jest ich weryfikacja w społecznym procesie, zbliżonym do tego, jaki towarzyszył tworzeniu Strategii.

VI 7. UPOWSZECHNIANIE I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA STRATEGII

Elementem wdrożenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest zapewnienie dostępu do jej treści wszystkim zainteresowanym podmiotom, a w tym w szczególności: potencjalnym i wymaganym przez prawo partnerom oraz adresatom.

Tekst niniejszej Strategii zostanie udostępniona do wglądu każdemu zainteresowanemu w siedzibie Urzędu Gminy oraz Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach. Dokument Strategii wraz z uchwałą Rady Gminy Radoszyce w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych podlega upublicznieniu, w szczególności w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Nie jest wykluczone, aby udostępnić treść niniejszego dokumentu również na stronach internetowych partnerów realizacji niniejszej Strategii i w innych miejscach, o ile posłuży to jego bardziej efektywnej realizacji.

Natomiast informacja na temat realizacji Strategii będzie przekazywana mieszkańcom w sposób ciągły:

- na zebraniach wiejskich,
- na sesjach Rady Gminy,
- w Biuletynie Informacji Publicznej,
- w serwisie informacyjnym Gminy Radoszyce www.radoszyce.pl
- na serwisach społecznościowych,
- na tablicach ogłoszeń,

- podczas spotkań z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, itp.

Realizacja Strategii musi opierać się na właściwym odbieraniu informacji zwrotnej, tak, aby móc dobrze ją modyfikować. Celem działań informacyjnych będzie:

- Zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy (dotacji) zewnętrznych dla wszystkich grup docelowych np. organizacji pozarządowych, szkół, itp.
- Zapewnienie bieżącego informowania o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań, za które odpowiada Urząd Gminy Radoszyce,
- Zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Strategii w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- Wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Strategii.

Narzędzia polityki informacyjnej: konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje propagujące inwestycje zrealizowane i zapisane w Strategii Rozwoju, współpraca z mediami wizyty studyjne, ekspozycje fotograficzne projektów (np. przyszły projekt rewitalizacji miejscowości Radoszyce) – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie realizacji inicjatyw z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej, a także informacje o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów.